

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS
Eina kas savaitę penktadieniais
KLEOFAS JURGELIONIS
Redaktorius

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi skiriamieji "Tėvynė" raštai tu-
gi būti adresuojami redakcijai. Pri-
imtuosius raštus redakcija pasilieka
teise trumpinti ar taisyti su lyg savo
nuostatomis. Nepriimtieji raštai yra
tuojau naikinami, jeigu autorius nė-
ra prisitęsęs sau užadresuoto voko
raštam sugrąžinti.

Slapyvardžiai nepageidaujami.

SLA. PILDOMOSIOS TARY- BOS IR PASTOVIAJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, Prez.,
233 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
J. K. MAZIKINA, Vice Prez.,
1225 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
DR. M. J. VINKAS, Sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
ADV. K. P. GUGIS, Iždin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
J. R. J. S. STANESLOW, Dr. Kvot.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.
S. MOCHTUS, Iždin. Glob.,
725 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.
E. MIKULIUTIS, Iždin. Glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Įstatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2300 Madison St.,
Chicago, Ill.
ADV. J. J. GUSH,
931 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
P. DARGIS,
43 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
2241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
K. PIKEBIS,
629 E. 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.
A. S. TRECHOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
2129 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.
KUN. M. VALADIA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.
J. TAREILA,
628 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
P. E. PALCHONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.
ADV. K. JURGELA,
325 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

DR. P. CRIGATTIS,
1729 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
M. VAITYLIA,
314 W. 23rd St.,
Chicago, Ill.
J. MILIAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

DR. M. J. VINKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
V. J. KOLICIENE,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.
M. PAUKSTIENE,
2020 Fell Street,
San Francisco, Cal.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIUS,
6600 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.
DR. S. A. SLAKIS,
6723 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.
DR. I. E. BRONUSAS,
2037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunųjų Komisija:

K. MICHELSONAS,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.
O. ZORSKAITIS,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
V. BUKSNAITIS,
104-40 - 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.
K. POCIUS,
725 W. 120-th St.,
Chicago, Ill.
J. BRAZAUSKAS,
17909 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio.

Kad Nebutu Karo

SKAITANT laikraščius ir angliš-
kus ir lietuviškus, išrodo, kad ne-
daug beliko žmonių, kurie nepritar-
tų karui, kas reiškia, žudymui žmonių tuk-
stančiais ir milijonais. Karas nieko kito
nereikia. Kada karas eina, visai ne-
svarbu už ką ir del ko jis eina. Karas
niekad neina kokiems nors tikslams, ko-
kius žmones prieš karą įsivaizdavo ar
viens kitam įkalbėjo. Karas pats turi
savo tikslo ir kada jis prasideda jis to
tikslą tesiekia. Jo tikslas yra žudyti
žmones, vyrus, vaikus, moteris. Tai yra
vienutinis jo tikslas. Jis to tikslą te-
siekia ir jį tik atsiekia. Ir pritarti ka-
rui "už ką nors ar delko nors" nieko
kiti nereikia kaip pritarti papjovimui
savo vaiko.

Argi galėtų žmogus tam pritarti, ar-
gi galėtų taip daug žmonių tam pritarti,
kaip ta. išrodo skaitant laikraščius, ang-
liškų ir lietuviškų, ypač lietuviškų?

Žmogus tam negali pritarti. Iš tē-
vų ir motinų jausmų tai matyti. Iš visų
troškimo gyventi tai matyti. Iš maldų
už taiką ir ramybę tai matyti. Tai ma-
tyti iš milijonų taikių žmonių pasiryžusių
gyventi be skriaudos vienas kitam ir vi-
sai netrokštančių savo artimo kraujo.

Tas įspudis, kurį gauname skaity-
dami laikraščius, turi būti klaidingas.
Žmonės nepritaria karui. Butent, milži-
niška žmonių didžiūma nepritaria ka-
rui.

Prie karo rengiasi ne žmonės, bet
žmonės prie karo yra rengiami. Karo
tikslas, pajauti žmones, niekas negalėtų
žmonėms įkalbėti. Todel žmonėms įkal-
bama kiti dalykai už kuriuos jie turėtų
kariauti. Tie dalykai visuomet turi būti
labai "šventi". Japonams yra įkalbėta,
kad jie nieko kito nedaro, tik gina savo
šeimynos namus, kada jie pjauna ir žu-
do kiniečius. Eidami į karą, japonai tuo
šventai tiki. Tik karo pragare pamato,
kad taip nėra. Savo "namų" gynimą
kaipo pagrindą karo propagandai varto-
ja visų šalių visi militaristai. Tai labai
seną pasaką — bjauriai melaginga. Ka-
ras yra žmogžudžių amatas, ir kurį jie tik
apgaulem isitraukia nekaltus žmones.
Reikalą "savo namus" ginti senovėje
pasidarydavo ir dabar pasidaro tik tie
godišiai, kurie pirmiausia svertinus na-
mus sunaikina ar sau pasina. Baltieji
Amerikoje pirmieji pradėjo deginti indi-
jonų namus ir patys verkė, kad indijonai
jų namus degina, ir žudė indijonus. Tie
žmonės neturėjo teisingumo ir doros sa-
vo širdyje. Wm. Penn, kvėkerių vadas
Amerikoje, įrodė, kad su indijonais ka-
riauti visai nereikėjo, ir savo sutarties
su indijonais niekad nesulažė. Tik a-
gresija iššaukia agresiją, tik karas gami-
na ugnį kitam karui.

Pereitam "didžiajam" karui dirvą

Apie Stilių

STILIUM vadiname ypatingą būdą,
kuriuo autorius išreiškia savo min-
tis žodžiais, sakiniiais, straipsniais ir iš-
somis knygomis.

Stilius parodo, kokias mintis auto-
rius turi, kaip jis jas pats įvertina ir su
koku stropumu jas išreiškia. Stilius
yra tarytum veidrodis, kuriame atspindi
randa autoriaus proto pobūdį, jo santy-
kis su teisybe, jo darštumas ir jo tin-
gins. Gerą stilių turi tik tas autorius,
kurs stropiai parenka tinkamus žodžius
kiekvienai naujai minčiai išreikšti ir žo-
džio netiksliai nevartoja. Toks stilius
yra ilgo ir be atlyžio darbo pasekmė.
Minis yra neapsakomai greita, ir jos
lengviausiai išraiškai ji turi but greit
pasakyta pirmais žodžiais kokie ateina į
galvą. Bet po to darban turi stoti sti-
lius, išbraukti netinkamus žodžius, su-
rasti tinkamesnius, ir juos suderinti, kad
jie duotų teisingiausią ir smagiai sup-
rantamą minties išraišką.

Raštuose stilius negali būti be min-
ties, negali būti be pastabumo, negali bu-
ti be didelio apsisikaitymo, negali būti be
pasinaudojimo dvasiniais ir meniskais
šaltiniais, neissemiamais didžiojo pasau-

prirėngę pirmesnieji karai ir karinės
santarvės. Pereitas karas savo tąsą tu-
rės ateinančiam kare, o ateinantis ka-
ras neišvengiamai sudarys dar daugiau
priežasčių dar tolesniam karui. Ir taip
gali eiti be pabaigos. Karas karams pa-
naikinti ar agresoriams suvaldyti yra ne-
galimybė. Karas visuomet gamina nau-
ją karą ir naujus agresorius.

Militariniai propagandistai panie-
kai tų žmonių, kurie priešinas karui ir
ginklo įėjai, pradėjo (ypač Lietuvoj)
vadinti juos "defitistais". Tuo žodžiu
jie žmonėms primeta, kad jie nori būti
sumušti. Tai yra sadistų priekaištai nor-
maliems žmonėms, kad jie nėra tokiais
pat sadistais kaip ir jie. Sumušimo nie-
kas nenori, ir kaip tik todėl niekas ne-
nori ir muštynių.

Karo tikslas yra naikinti žmones ir
tai be jokio skirtumo iš kurios pusės tie
žmonės kris negyveliais. Vienutinis są-
žiningas karo pateisinimas seniau buvo
tik tame, kad žmones reikia mažinti ka-
rais, nes jų per daug prisiveis, ir greit ši
žemė pasidarys permaža visiems žmo-
nėms sutalpinti ir išmaitinti. Del tos
pačios priežasties buvo pageidaujamas
choleros, marai ir kitokios epidemijos.
Bet šiaandien mes žinome, kad perdidė-
lio prisiveisimo pavojaus žmonės neturi,
o jeigu jo ir atsirastų, tai jau yra mums
prieinama gydymo kontrolė, kuri žmo-
nių žudymo nereikalauja. Vietos žmo-
nėms šioj žemėj dar yra pemelyg daug.
Lietuvos universiteto profesorius Stan-
kevičius parodė, kad viso pasaulio žmo-
nės, 2000 milijonų, gali būti apgyvendin-
dinti vienoj Madagaskaro saloj pato-
giuose namuose tarp daržų ir parkų.
Tą padarius, visi kontinentai galėtų bu-
ti tušti, be vienos gyvos dušios. Dabar-
tinė pramonė yra taip naši, kad viena
Amerika galėtų išmaitinti ir apmaitinti
visus pasaulio žmones, ir tai dar Ameri-
koj būtų "bedarbių". Žmonija jau yra
visai arti laimingesnės gėdynės prieai-
ngio. Tik tai karas gali mus nuo jo at-
stumti, gal ir labai toli atgal, jeigu mes
karo prisileisime.

Karams pabaigti reikia moralės
žmonių stiprybės. Karams pabaigti rei-
kia, kad kiekvienas žmogus išnaikintų
savo širdyje pavydą, pyktį, neapykantą
ir kerštą, ir kad visuose savo darbuose
ir pasielgimuose vaduotųsi meile artimo
ir priešo, būtų teisingas ir malonus.
Karams pabaigti reikia neimti ginklo į
ranką ir turėti drąsos nedaryti nieko,
kas reiškia karą namie ar svetų, kas ve-
da prie karo ir karą padaro. Karams
pabaigti reikia neiti į karą. Karams pa-
baigti reikia nekaringai gyventi ir su
savo artimais ir su savo tolimais ir su
visa žmonija.

lio literaturoj. Geram stiliui kiekvienas
rašytojas turi nuolat iš tų šaltinių girs-
noti ir jų tyru vandeniu gaivintis ir va-
lytis.

Rašytojų stilius keičiasi su žmonių
patirties augimu ir tobulėjimu per am-
žius. Menkesnė žmonių patirtis praėity
davė jiems kreivus ar išpustus supratim-
mus apie daugelį paprasčiausių gyvenim-
mo ir gamtos apsiereikimų. Žmonės tu-
met kalbėjo ir rašė tolimiausiais nuo
tikrybės sakiniiais ir žodžiais. Jie tuo-
lat melavo, dažnai nesužiniiai, o kartais
ir visai sužiniiai. Jų stilius apsiereikė
išputimuose, prisakavinuose kad melai
yra tikrėybė, nebutų šventųjų istorij-
ose, painiuose sakiniuose ir miglotuose žo-
džiuose, didžkalbystėje ir bombastikoje.
Žmonių protas ir sąžinė tuomet buvo ni-
marinti. Tai buvo tamsieji amžiai.

Su renesansu vienu kitu Europo-
je žmonių protas pradėjo blaivēti. Jie
tarytum nusibraukė nuo savo akių kokią
tai uždangą ir pirmu syk pamatė ir sa-
vo kūną ir paprasčiausius gamtos rei-
šinius. Jiems buvo keista, kad jie tų
dalykų pirmiau nematė. Italijoj Boe-
caccio pradėjo naujesniųjų laikų stilių,

aprašinėdamas savo gėdynės kasdieninį
gyvenimą su stebėtinu teisingumu, vaiz-
dingumu ir humoru.

Tai buvo tik vienas žiburėlis tamsoj.
Už dviejų šimtų metų tepasirodė Shakes-
pearas Anglijoj. Ir jo stilius, pagrū-
das busimai Europos literatūrai, ne tuo-
jaus sužadino palinkimus teisingiau tik-
rovę žodžiais vaizduoti. Francijoj Du-
mas pradėjo sekti jį tik dar po antro
šimto metų, nors pačioj Anglijoj jau
šimtmečiu prieš tai buvo Swiftas, o pas-
kui Byronas ir Shelley. Visoj Europoj
didžiūma rašytojų pradėjo žmoniškiau
rašyti vos pusantro šimto metų atgal.
Bet šiuo laikotarpiu pažangos mintyje
ir pažangos buduose teisingai ją išreikšti
įvyko daugiau negu per du tūkstančių
metų prieš tai.

Stilius priklauso nuo minties ir min-
tis priklauso nuo patirties. Žmonės, ku-
rie nevarioja savo akių ir pajautimų tik-
rovei pažinti, negali turėti blaiivos da-
bartiniųjų laikų minties. O be tokios
minties ir jų stilius neišvengiamai daro-
si pilnas burbulų, išpustas, miglotas, ir
atsiduoda viduramžiams.

Šiais diktatūrų laikais Europos žmo-
nių mintis suvaržyta ir laisvas teisybės
jieškojimas nebegalimas. Stebėtina, kaip
tas greit atsilieję Europos rašytojų sti-
liuje. Nuoširdžios tiesioginės kalbos jau
vis mažiau tesigirdi. Diktatūrų patai-
kumai rašo kokių tai ypatingu diktato-
riškų stiliu. Ne teisybė, bet melas ir

Gamtos Dovanos Vasaros Metu

DREGNAS ruduo ir šalta žiema daugeliui
palieka įvairių nemalonumų, nes rudens
ir žiemos laiku didžiūma mūsų neturime pro-
gos, ne galimybės gėrėtis ir naudotis saulės
spinduliais, ne maitintis šviežiu gamtos paga-
mintu, o civilizacijos nesugadintu maistu.

Rudens ir žiemos laikas nemalonus nei
sveikiems ir stipriems. O tiems, kurie yra
kankinami reumatizmo, džiuvos, dusulio-kosu-
lio, galvos skausmo ir kitokių ligų, šlapias ir
šaltas oras yra didžiausiu apsunkinimu, nes
ilgiausią laiko dalį praeina praleisti užsida-
rius namuose. Šviežias gamtiškas maistas ir-
gi didžiūma neprieinamas. O kada susideda
kelios arba visos sveikatai nepalankios aplin-
kybės, tai daugeliui tenka labai skaudžiai nu-
kentėti.

Didžiūmai vargdienų iš tų visų nesmagu-
mų išsiliuosuoti galima pavasarį ir vasarą,
kuomet su savo dainomis pagelbon ateina
močiutė gamta, kuri šiltą orą ir saulės spin-
dulių teikia visiems lygiai.

Pasirodžius pirmiems pavasario saulės
spinduliams, atželia įvairios žolės, pražysta
medžiai ir gėlės, atgyja milijonai įvairiausių
gyvūnų, miškuose ir laukuose pasigirsta įvai-
riausios melodijos paukščių ir žvėrelių. Tie-
sa daugelis žmonių neturi tos laimės ir lais-
vės kaip oro paukšteliai ar miško žvėreliai.
Bet atėjus pavasariui ir vasarai kiekvienam
reikia stengtis kuodaugiausia pasinaudoti
gamtos dovanomis. Per žiemą nuvarginta
sveikata reikia dabar atgaivinti. Reikia būti
kuoilinga tyrame ore prieš saulės spindul-
lius, miegoti kur užtektinai tyro oro, o tas
šiltam vasaros sezonui labai lengva.

Vanduo irgi labai reikalingas ir naudi-
gas sveikatai, netiktai jį geriant ir valgant
maistą pagamintą su vandeniu. Maudytis
taipgi neišpasakytai naudinga sveikatai. Mau-
dytis sveikiausia yra jūroje, upių ir ežerų van-
denyse. Vienok nevisiems tas prieinama. Tai
ir paprastos maudynės (swimming pools) gė-
rai. Skirtumas tame, kad paprastose mau-
dynėse maudosi šimtas ar ir keli šimtai žmo-
nių, o daugelyje jų vanduo nomainomas per
dieną, o kitur ir per savaitę. Kuomet upėse,
jūrose ir ežeruose vanduo visuomet bėgantis,
tyras ir turtingas mineralais naudingais svei-
katai. Todel kas tiktai išgali turėti stengtis
nors savaitę ar dvi į metus praleisti geroje
maudynėje.

Maistas turbūt didžiausią svarbą turi
sveikatos ir gyvybės užlaikymė. Dabar ir
žiemos laiku galima gauti šviežių vaisių, dar-
žovių, kiaušinių, piensų produktų ir kitko.
Bet žiemą kainos aukštesnės negu vasarą ir
todel daugeliui šviežias maistas neprieinamas.
Užtat reikia pasinaudoti proga pavasario ir
vasaros laiku sustiprinti sveikatą šviežiu ir
sveiku maistu, žuvisim, kiaušiniiais, pienskais
produktais, daržovėmis ir vaisiais.

Vaisiai ir daržovės reikia kuodaugiausia

propaganda yra jo pagrindu. Ne faktai
ir gyvenimo tikrovė, bet tikslus ir atkak-
lus tempimas visko ant diktatūros kur-
palio sudaro tų pataikimų raštų turinį.
Dažnai papirkti ar aipirkti, jie dvokia
parsidavimu ir korupcija. Daugiau kaip
per šimtmetį buvo susidariusi tradicija,
kad rašytoju tegali būti teisingas, sąži-
ningas ir prikilnus žmogus, kurio raštų
vienutiniu motyvu yra žmonijos meilė ir
tikslu laimė ir gerovė. Ta tradicija da-
bar yra atvirai paniekinama, ir tarp
Europos rašytojų ir jų šešėlių Ameriko-
je vis daugiau matyti labai žemų tipų.
Jie tiesiog gadiną tą orą, kuriame geri
žmonės turi gyventi. Ka bėkalbėti apie
jų stilių. Jis yra blogesnis negu tam-
siųjų amžių stilius.

Nors ne visai toks blogas, bet su žy-
miu palinkimu to blogumo pusėn pasi-
darė paskutiniaisiais keliais metais ir dau-
gelio lietuvių stilius. Viduramžių bom-
bastikos ir nebutų šventųjų garbinimo
pasidarė per daug. Šlamšto prispausdin-
ta gyvos galybės, o geros knygos ar ge-
ro straipsnio sunku su žiburiu sujieškot.
Ar ne nuostabu, kad pirmutinis žmoni-
kai parašytas raštas, kokio susilaukėm
iš dabartinės Lietuvos per paskutinę de-
šimtį metų, buvo nesenai atsiųstas mums
atsisaukimas "Padėkime pakelti Klaipė-
dos nelaimę!" Jo stilius tebėra gerosios
gerųjų rašytojų tradicijos stilius. To-
kiu stiliu tekalbama širdžiai ir imagi-
nacijai.

Rašo
V. J. KOLICIENE

valgyti žali, nes verdant ar kepat sunaikina-
ma daug vitaminų, kurie labai reikalingi.
Daugelis daržovių žalias valgyti skanesnės
negu virtos ar keptos, tiktai reikia įprasti.
Ypatingai morkvos, kopustai, ropės, kruškai
(sėtiniai), seleriai, pomidorai (tameitės) ir
daugelis kitų.

O ne taip jau skanus ir malonus valgyti,
bet labai naudingi sveikatai, tai cibuliai (svo-
gunai) ir česnakai.

Tokie maisto produktai prieinamiausi esti
šiltam orui prasidėjus. Tat pavasarį ir va-
sarą reikia jais naudotis, jais užsigardauti ir
savo sveikatą taisyti.

Bet didžiausias sveikatos šaltinis yra
saulės spinduliai, kurie vasarą geriau mus
pasiekia. Jie gamina mūsų pačių kune re-
ikalingiausių vitaminų ir daug kitokios
naudos duoda. Paprastas mūsų rūbų spalvos
saulės spindulius nuo mūsų kūno atmuša ir
neduoda jam saulės spinduliais pasinaudoti.
Šiltame ore mes galime rasti progą savo ru-
bus nusimesti ir leisti saulei mus pagydyti.
Tik reikia saugotis nuo apsideginimo saulės
spinduliais. Tik gerokai parudus galima il-
giau būti saulės spinduliuose, neužmirštant,
kad saulės spinduliai gali nudeginti mus ir
per nelietingus debesis. Mat, saulės spin-
duliai yra dviejopi: vieni kurie degina ir užmuša,
kiti, kurie gydo ir gaivina. Ruda spalva ant
mūsų kūno atmuša bloguosius, o praleidžia
geruosius spindulius. Tų gerųjų spindulių
reikia visoms mūsų kūno dalims. Vasara yra
laikas jais pasinaudoti — tyrame ore laukuose
ir prie vandenių.

Vakarienes naujiems nariams įvesdinti

RUDENIOP SLA kuopos yra kviečiamos
rengti vakarienas naujiems nariams į-
vesdinti. Kur yra keletas kuopų netoli viena
kitos, ten vakarienė turėtų būti surengta visų
kuopų bendrai. Paprasta ir mandagi ceremo-
nija turi būti atlikta įvesdinant naujus na-
rius tuo tikslu, kad pavaizdavus jiems mūsų
fraternalizmo principus. Patogiausia įve-
dinimą yra atlikti prieš valgant vakarienę.
Senieji nariai ir svečiai turi susėsti prie sta-
lo, o naujieji nariai turi būti suėliuoti už du-
rų. Jais turi vadovauti kuopų maršalkos ir
organizatoriai. Paskui naujieji nariai turi
būti įvesti svetainėn, apvesti aplink stalus ir
užvesti ant scenos. Čia kuopos prezidentas
ar kitas viršininkas turi juos pasveikinti, pa-
spausiti ranką ir įteikti po dovanėlę. Įves-
dinti nariai po to turi but susodinti prie sta-
lų paliktose jiems vietose. Pabrėžimui mūsų
blaivybės vakarienėje nereikia turėti jokių
alkoholinių gėrimų. — Naujų narių įvesdini-
mas bus smagus ir naudingas dalykas atlikti
visose kolonijose.

Mus Gydo Daktarai, Bet Tik Mes Patys Galim Apsisaugoti Ligu

Pragaistingas mėslingis (Tetanus)

Rašo
DR. I. B. BRONUSAS

TAI YRA gana plačiai žinoma liga, kuria suserga kaip žmonės, taip ir gyvuliai. Ji atsiranda greičiau vasarą, negu žiemą. Seniau šita liga buvo daug pavojingesnė, negu dabar. Ji apsirėškia tuo, kad sukuria žandus. Toji liga paeina nuo užsikrėtimo šitos ligos bakterijomis (bacillus tetani). Šių bakterijų randama kaip karvių, avių, taip ir arklių viduriuose. Žemėje šitos bakterijos gyvena gana ilgai. Taip vadinamoje bakterijos galūnėje randama jos išpera. Yra žinoma, kad išperos nėra taip pavojingos, kaip pačios bakterijos. Šitos ligos bakterijų išperomis užsikrečiama ant lauko, o namie — pačiomis bakterijomis. Tokių bakterijų randama ir ore.

Yra susekta, kad gyvulių prižiūrėtojai ir kartais šiaip žmonės išsiteria tą taip vadinamą imunitetą arba atsparumą ir, patys nesirgdami, gali kitus užkrėsti, išnešiodami po apie linkę daugybės bakterijų. Tokie žmonės yra taip ir vadinami bakterijų išnešiotojais.

Netik pačias bakterijas, bet ir jų išperas yra labai sunku išnaikinti nuo žemės paviršiaus. Tokias bakterijas vadina anasrobiškėmis bakterijomis; tai reiškia, kad jos gali augti ir veisti ir be oro pagalbos.

Kuomet šitos bakterijų išperos įsigauna į žaidą, tai jos išauga į bakterijas, o paskui įsigauna į kraują. Bet kadangi jos yra tokios rūšies bakterijos, kurios tegali augti tik ten, kur oro nesiranda, tai ir kraujuje jos nelabai gerai teauga, nes kraujuje randasi deguonio, kuris jas išnaikina. Be to, kraujuje taipgi randasi ir taip vadinamų baltųjų kraujo kūnelių, kurios tik ir ieško tokias bakterijas ir užėjus, taip pasakius, ima jas ir nuryja ir taip išnaikina visas tas bakterijas iki nei vienos nelieka. Taip tai žmogus apsaugoja nuo ligos. Jis taipgi galėtų apsisaugoti nuo šitos ligos, jei jis laikytų žaidą, taip pasakius, atdara, kad tokie būdu prileidus į žaidą užtekintai oro, kurs taipgi naikina bakterijas. Bet jei žaidą pradeda puilioti, tai reiškia, kad joje, vietoje deguonio, atsiranda nitrogėnas. Prie tokių aplinkybių tos bakterijos pradeda augti ir veisti, išdirba savo nuodus, kuriuos vadinama toksiniais. Šitie bakterijų sudaryti toksinai turi ypatingą patraukimą prie nervų sudėjimo, o ypatingai jos ieško hugarkaulio siulelio.

Yra žinoma, kad pačios bakterijos pasilieka žaidoje, tik jų toksinas įsigauna į kraują, o iš kraujgyslių įsigauna į nervų sudėjimą. Gi toksinas, įsigavęs į nervų sudėjimą, pagimdo šią ligą.

Taipgi yra žinoma, kad be žaidų, iš šautuvo padarytų, ligą gali pagimdyti kadir šakės išsidurimas, danties ištraukimas ar šiaip įvairūs susižeidimai, jei pasitaiko, kad tos rūšies bakterijos įsigauna į tokią žaidą. Tik didelė laimė, kad toji liga, nors ir yra labai pragaistinga, bet retai teatsitinka, o juk žmonės labai dažnai susižeidžia.

Tokiame atsitikime, kiekvieną žaidą reikia netik gerai išvalyti ir išplauti, bet ir išdegti su karbolium, kad jokių bakterijų žaidoje neužsiklūtų.

Jeigu žaidoje užsileka kokia bakterija, tai už dešimties ar penkiolikos dienų toks žmogus ima jausti kaklo, o ypatingai žandų styvumą. Neužilgo pasidaro sunku burnoje liežuvi suvaldyti ir neretai ima žiovulys. Taipgi pradeda krėsti šaltis ir žaidą ima skaudėti. Už kiek laiko apie žaidą raumens ima trukėti ir atsiranda žandų mėslingis. Paskui veidas ir visa žmogaus išžiura persimaino; galva atviršta ir krutinė išvirsta priešakin. Mėslingis rausmenų įsitempimas retkarčiais atsiliečia, bet susijudinti arba užptus vėžiui, nelaimingai žmogų mėslingis ir vėl ima tūpėti. Šitokio mėslingio tampymą ligonis negali suvaldyti. Toksai mėslingio tampymas neretai suspaudžia oro trubelę gerkleje ir žmogus uždusta, nebegalėdamas atsikvėpti. Tarp šitų paroksizmiškų tampymų nelaimingai labai prakaituoja, širdis muša labai greitai — 130-140 sykų į minutę, temperatūra pakyla nuo 108 iki 110 laipsnių Fahrenheito. Sunku bėpistikėti, kad žmogus įsilyktų, kuomet temperatūra pasiekia tokio aukšto laipsnio.

Šita liga žmogaus proto sąmonės neužgauna, bet už tai jis daugiau turi nukentėti.

Toji liga tęsiasi tik kelias dienas, bet kartais ir kelias savaites ir žmogus miršta nuo nusilpnėjimo, bet neretai iš priežasties širdies išsiskėtimo laike vieno tokio paroksizmo.

Kad apsaugoti nuo šitos pragaistingos ligos, tai dar kartą atkartojau, kad visų pirma reikia žaidą gerai išplauti su drungnu vandeniu, paskui, pamirkius skarelę į paroksida, reikia gerai išliuosti, o išliuostus, žaidą reikia išlaistyti su karbolium ir alkoholiu. Tik saugokitės karboliaus dėti ant sveikos odos, nes jis gali pagaminti gangriną. Šią gydymo dalį geriausiai padaryti gydytojas.

Šiandien šitos ligos gydymas yra kiek pasekmingesnis, negu seniau, nes jau tapo išrastas antitoksinas,

kurs išnaikina šitos ligos bakterijas ir jų padarą toksiną.

Pragaistingas mėslingis reikalauja sumanaus gydymo. Todel pradėjus ligai apsirėšksti, o dar ir prieš tai, tuojau reikia kreiptis prie geriausio apie linkę medicinos gydytojo.

Saulės šviesa yra naudinga

Fašo
DR. SUZANNA SLAKIS

SAULĖS šviesa pavasary atgaivina gamtą iš žiemos letargo. Saulės spinduliai su švelniu vėžliu išbudina medžius ir gėles iš žiemos snaudulio. Saulės šiluma ir jos gyvybės energija atgaivina ir žmoges pavasary, kuomet lyg kokių pančių nusikratome ir pradėdami geriau ir smagiau jaustis. Iš saulės įgauname naujos energijos.

Saulės energija į žmones veikia. Saulėje dienoje žmonės jaučiasi smagesni, malonesni ir greičiau parodo savo veiduose šypseną. Saulėje dienoje žmonės ir daugiau bei geresnį darbą atlieka. Atlieka sau ir kitiems.

Saulės spinduliai turi daug ypatybių. Su kai kuriomis tų ypatybių žmonės jau susipažinę, o su kitomis dar ne. Jas dar tik tyrinėja.

Visų pirma, saulė suteikia šilumą, arba žinomą raudonąją šviesą. Antra, saulė teikia spindulius, kurie žinomi kaip mėlyna šviesa. Si mėlynoji šviesa, arba "violet ray", yra energinga ir naudojama gydyme daugiau, negu raudonieji spinduliai, kurie tik šilumą suteikia.

Saulės šviesa per keletą minučių sunaikina bakterijas. Todel sakoma, kad sveika į kambarį įsileisti saulės šviesą. Ir visiems kambariams saulės šviesa reikalinga. Bet už vis naudingiausia turėti saulės šviesą miegamuose kambariuose. O miegant, visuomet reikia tyro oro, be bakterijų. Todel tamsiuose ir drėgnuose kambariuose nemiegokite, nes užsikrėtimas ligomis yra didesnis.

Saulės spinduliai sujūdina kuno odos veikimą: jaučiamė šilumą ir kraujo tekėjimas pasidina. Praktiškai ir aliejus odoje pasididina ir liejasi ant kūno paviršiaus. Sakome: "Šilta, prakaituojame". Tai saulės veikmė ir mūsų kūną paveikė. Ji sujūdino odą, kuri savo darbą atlieka. Saulė paleičia ir gilesnes kūno dalis savo energija. Todel odos spalva persimaino. Kaip greit pigmentai susigrendžia — oda pasidaro ruda. Mes sakome "saulė įdegė".

Nesveika ir net pavojinga staugiai ir ilgai ant saulės degintis. Ir nors tai yra žinoma gerai, bet vis tik atsiranda nemaža žmonių, kurie "saulės spindulius išsiilgę", nepaiso apie pirmąjį nusidėginimą. Bet daugelis tų žmonių dėl to nukentė. O kai kada reikalinga net ir gydytojo pagalba, kad palengvinus skausmą. Bet sveika išpaalngvo savo kūną prieš saulę degintis.

Saulės spinduliai pridūoda sveikatą daugeliu būdų su savo šiluma ir kitomis energijomis. Aiškiasias budas yra tai iš saulės gaunami vitaminai D. Ši energija mus sergsti nuo daugelio ligų. Ypač nuo kaulų ligų. Labai naudinga mažiems kudiškiams ir visiems augantiems, nes kas sveika jauniems, tas sveika ir suaugusiems. Todel vasaros laiku nereikia vaikams duoti žuvies aliejaus, nes tą naudą jie gauna iš saulės spindulių. Tik tuomet, kai saulės spinduliai nuo mūs nukrypsta ir jau neduoda tos nergijos — tuomet reikia vartoti žuvies aliejų, kad gautų savo kūnui vitaminų A ir D, ką pirmiau gaudavom iš saulės. Jauniems reikia pradėti duoti "cod liver oil" — žuvies aliejų — nuo rugsėjo mėnesio kasdien per visą žiemą iki šiltų birželio mėnesio dienų.

Gydytojai turi savo rankose ir saulės energijos spindulius iš elektros įiegos. Yra ir šildomoji šviesa, vadinama "Nefra red" lempa, kuri naudojama gydymui kūno ligų. Ypač reumatizmui ir kaulų bei sąnarių ligoms gydyti. Gydytojai tai taipgi naudoja del kelių gilesnių ir skaudžių vietų, taipgi ir sutinimų.

Kita saulės energija, elektros būdu suteikiama, tai mėlynieji spinduliai, vadinami "violet rays". Jie labai naudingi mažiems ir suaugusiems, ypač žiemos laiku. Nuo šios šviesos oda nudega taip, kaip ir nuo saulės, o dar ir greičiau. Naudojant šiuos spindulius, reikia akis uždengti, nes jie kenkia akims. Gydytojai šią šviesą naudoja gydymui daugelio ligų: odos, kaulų, gyslų ir kitų.

Yra dar ir kiti spinduliai. Tai X-ray spinduliai, kurie yra plačiai žinomi del ėmimo paveikslų daugelio ligų patyrimui. Juk visi žinome, kiek X-ray spinduliai naudojami dantisterijoje ir kirurgijoje. X-ray taipgi yra naudojama gydymui vėžio ligos, išnaikinti mūs karpų, apgamų ir visų kitų nepageidaujamų ant žmogaus kūno augimų. X-ray naudojama gydyme ir medicinos srity.

Dar yra kitas elementas, kuris leidžia spindulius ir labai naudingas gydyme. Tai yra radiumas. O to radiumo yra labai mažai surasta ir tadel jis yra vienas iš brangiausių elementų. Radiumas dabar yra vyriausias irankis gydyme vėžio ligos. Radiumas taipgi nuima apgamus, karpas ir tt., bet jį turi vartoti tik ekspertai.

Saulė turi daugiausia spandulių. Saulė turi dau-

giausia šviesos. Saulė turi daugiausia kaitros ir gydyme turi didžiausią vertę. Žiemai pasibaigus, saulės kaitra išbudina žolynus ir pavasaris mus džiugina. Pavasary yra geriausia proga kodaugiausia saulės spindulių "prisigerti". Pavasary saule reikia naudotis kiekvieną dieną. Didžiausiam savo nusilpime — įieškokite saulės spindulių. Jie jums suteiks energijos ir greičiau pagysite. Taigi visi — dideli, maži, seni ir jauni — kreipkitės į saulės šviesą del geresnės savo sveikatos.

Kaip pažinti vėžį

Vėžio liga yra baisi liga. Ja suserga ir numiršta visokių rasių, visokių tautų, lyčių ir visokio amžiaus žmonės. Tai baisiaja liga serga ir miršta gyvuliai. Augalai ir tie turi savo vėžius. Su vėžio liga kovojama nuo ilgų amžių. Kovoja visas žmonių protas. Ji nugalima ir nenugalima. Jei vėžio liga pastebima anksti ir tuojau kreipiamasi pas gydytoją — žmogaus gyvybė galima išgelbėti. Jei pastebima pėrvėlai — jau niekas vėžio neįveiks. Placiame pasauly yra daug literatūros apie vėžio ligą. Pasiskaitę tą literatūrą, žmonės pasekmingiau su vėžiu kovoja. Dėja, pas lietuvių toje plotmėje literatūra labai ribota. Pastaruoju laiku tačiau ją kiek palidė Dr. J. J. Kaščiūčius, parašęs brošiūrėlę "Saugokitės Vėžio". Šią knygutę išleido Lietuvių Darbininkų Susivienijimas, ir iš šios knygelės mes paduodame bent vieną posmą "Kaip pažinti vėžį". O dėka Dr. Kaščiūčiaus mūsų skaitytojai galės pažinti vėžio pasireiškimą ir tuomi jems bus lengviau su šiuo savo priešu, baisiuoju vėžiu, kovoti.

PAŽINT vėžį pačioj jo pradžioj yra nelengvas darbas. Daugely nuotikių pasitaika tokios vėžio rūšys, kurios neduoda jokių ankstyvų ženklų. Kitais nuotikiams vėžį labai lengva paskaityti kokia kitokia liga ir paskui ją sau gydyti. Sakysim, gana dažnai taip esti, kad ligonis mano, jog tai jam tik hemoroidai ("pailės"). Jis juos ir gydo po truputį, o geryn neina. Ir tik vėliau kada gydytojas pripažysta, jog tai ne hemoroidai, bet vėžys — ir vėžys jau pertoli išsišakojes, kad jį kaip išnaikyt. Arba vėl, viduriai sukiurę: raugulys, gaza, kai kada skausmai, apetito pėr, svoris žemyn puola. Žmogus ir tokią sau pasipėrką dijėta ir kitokią, ir tokius ima miltelius ir kitokius, o gero vis nėra. Ant galo nusprendžia ir pas gydytoją nueiti. Gi tada pasirodo, kad jau vėžio esama — bėda...

Moteriai keistos pasidarė mėnesinės, nereguliškos. Užėna kraujuot bile kada. Gal jau ir po gyvenimo pakaitai, o vis dar ima ir pakraujuoja. Moteris mano, kad čia nieko tokio, o neretai pasirodo, kad čia jau ir labai daug "tokio"; o gi esama vėžio gimtuvės apasčioj...

Kartais pasitaiko, kad vėžys auga kur giliai viduriuose, ir, kad jį pažinus, reikia sudėtingų, keblių instrumentų kuriuos pratę vartoti tik tam tyčia lavinti specialistai.

Vėžį pripažinti dažnai sutrukdė ligonio nerangumas. Nesiskubina pasiteirauti su gydytoju, manydamas, kad jam čia nieko rimto negali būti: gal tik taip sau lengva ligelė. O kai jau ta ligelė giliai šaknis įleido, šaukiama si gydytojo, bet — jau pėrvėlai: vėžys — operacija daryt nebeapsimoka, nes dar greičiau ligonį numirina...

Moteris neretai droviasi duotis gydytoju išegzaminuoti. Vis vilkina, vis atidėlioja, kol prieina prie liepto galo. Ištyrimas parodo, kad vėžys, ir jau pertoli nujėjes.

Esti atsitikimų, kad ir gydytoju nelengva, taip iškarto pažinti, kad tai vėžys. Jeigu gydytojas pataria už tulo laiko vėl sugyžti, tai jau vėly ir sugyžk. Gal šiuo kartu pažymiai atrodys aiškesni ir jau bus galima nustatyti tikra dijagnozė.

O ankstyvas vėžio pažinimas yra be galo svarbus veiksnys, kad būtų galima tuojau griebtis griežtų priemonių ir prasalinti didėjančį pavojų. Ir tuoj, kaip tiktai paaiškėjo, jog tikrai vėžio esama, tuojau, nieko toliau nebelaukiant, griežtų reikia griebtis gydymo priemonių. Jeigu vėžio gydymą nepradėjai pritinkamai anksti, menka tau bėra viltis išgyti.

Kiekvienas vėžio atsitikimas yra greitas reikalas. Ir, jei to nesugebėsi suprasti, blogi tau bus popieriai. Lukurioti ir atidėlioti yra stačiai mirtina nuodėmė. Greitais, atsitvėjas vėžio pažinimas ir greita pagalba duos gerų pasėkų.

Kaip pažinti ligoniui pažinti vėžį? Jei jau ir šiaip sau bent kokią ligą pažinti ligoniui sunku pažinti, tai ką jau saktų apie vėžį, ypač ankstyvam laipsny, kur net ir gydytojas sutinka dijagnozės keblumą. Jei patėmijai ką tokio ypatingo, nelaikyk ilgai tokios nuožiuos. Tegul gydytojas išsprendžia. Jis tam meistras. Jis tam visą savo gyvenimą pašėvenčia.

Patėmijai kokį keistą guzelį, ar jis tau skauda ar neskauda, ar eina didyn ar ne, duok gydytoju išti. Gal tau atrodo, kad čia tik taip didelė karpa, arba tik paprastas intapas, apgamukas. Nekrapštinėk jo, nespaukdyk, neerzink. Tuoj pasiteirauk su gydytoju. Greitas nuosprendis gali tau išgelbėti gyvastį. Juoko čia nėra. Jei vėžys, tai radikalių reikia priemonių kuogreičiausia.

Atsivėrė tau kokia "ronelė", opa. Arba koks įtruko plyšelis ir nenori užgyti. Nesiterliok su kokiais tepalais ir nemiegok. Greičiau pas daktarą.

Užčiuo moteris krutį kokį tai nepaprastą guzelį. Maigo jį, manko, brauko: gal greičiau išsivaikščios. Pas gydytoją, mat gi, citi drovu. Ir, ką bežiurint, už trumpo laiko, jau tas guzelis ir "išsivaikščiojo": paplito vėžys palei krutį, ir jau tada gydytojas kuogreičiausia nupjauna visą gražią krutį, net ir su raumenimis, iki pat kaulų. Ir dar paskui protarpiais Rentgeno spinduliais arba radiumu gydo, kad tiktai gyvastį išgelbėti. Kai kada pasiseka išgelbėti, o kai kada ir ne. Pėrvėlai pradėta. Pėrvėlai pasirodyta gydytoju.

Kiek tokių skausmingų tragedijų pasitaiko kiekvienoj kolonijoj! Ir daugelio jų būtų galima išvengti, jeigu būtų susiprasta laiku.

Laiminga šeima netolimoj ateity

Rašo
DR. A. L. GRAICUNAS

PALAIMINTA sveikata! Brangesnė tu už auksą ir turtus! Tu plėtoji dvasią ir praveri visas jos pajiegas. Kas tave turi, nedaug tegali trokšti, o nelaimingajam, kuriam tavęs stinga — stinga viso ko. Šitai Sterne užrašė ant sienos, kad visi matytų.

Sveikata yra geriausias žmogaus draugas, nes ji yra dvasios ir kūno įiegy šaltinis, sudaręs visų gyvenimo sričių pagrindą. Sveikata duoda gyvenimui įiegos ir linksnumo išradimų srityje dvasiai plėtoti. Ji pakelia žmogaus gabumus iki aukščiausio laipsnio ir padeda juos išnaudoti kurybos tikslams; ji yra bent kurios pažangos draugė, veiklos skatintoja ir visokių pastangų akstinas. Ji kuria gyvenimo laimę ir teikia džiaugsmą. Kur nėra sveikatos, ten tuščias gyvenimas, tuščios įiegos, tuščios pastangos, tuščios viltys; ten viešpatauja gyvenimo vidutiniškumas, nepasisekimas ir trumpas gyvenimas. Ir kas sveikatos įstaitymams nusižengia, tas be pasigailėjimo baudžiamas. Tai O. Swett Marden'o žodžiai visai žmonijai.

Mes turime labiau didžiūotis savo sveikata, kaip panašiai didžiūojamės narsumu, gražumu, grakštumu ir pasisekimu atletikos žaidimuose ir sporte. Tai žodžiai James Paget.

Sveikata rūpinkis, kol dar esi sveikas, kad išvengtum bereikalingo susirgimo, nes liga, kad ir menka, beveik visadą palieta sveikatos sužalojimo pedasakus.

Susirgti lengva, o pagyti dažnai sunku ir kartais net visiškai negalima. Tad geriausia ir išmintingiausia dėti visas pastangas išvengti susirgimų.

Ir taip begaliniai galima surinkti trumpų posakių (aphorism'ų), kur namų šeiminiškė gali liuosu laiku gražiai spalvuotomis raidėmis įsivinioti ant lietuviškos lininės drobės ir aptaisyti po stiklu rėmuose ir pakabinti ant sienos pasiskaitymui savo šeimynai, svečiams ir bičiuliams atsilankiusiems pavičėti pas kaimyną. Pakabinti vieton kryželių, mukelių, pigių paveikslėlių šventųjų, kurie estetišką skonį gadina ir lietuvių liaudies meną stumia užmiršin.

Kaipo gydytoju, nesykj tenka atsiiankyti į namus pas ligonį. Dažnai šeimynose randi nors nedidelį skaitlių vaikų, bet du ar trys mokyklos amžiaus, tai neretybė pastebėti. Ir čia vienas, o kai kada visi, vaikų šeimynos liuosaiškį praleidžia braizyme piešinių. Tuose piešinėliuose labai retame atsitikime galima pastebėti ypatingą kryptį lietuviškos sielos. Matomai aiškiai tėvų atpasakojimai apie senąją tėvynę — meginamą vaikų išreikšti piešinėliuose.

Pastebėta, kad lietuvių tautos vaikai gimsta beveik visi sveiko kūno ir proto, tik labai retame atsitikime pavaldėję koki nors sukrėtimą kūno ar proto. Apie maišytas šeimynas tuo tarpu nieko nesakysiu. Po žodžių "maišyta šeimyna", aš suprantu, kad vienas iš tėvų yra kitatautis. Bėda tame, kad tėvai labai mažai arba neganėtinai yra susirupinę gimusių kudiškių maitinimu ir čia prasideda sužalojimas — sutrukdymas normaliai vystytis (augti) kudiškiui. Tai tėvų kaltė. Jei kudiškis laukiamas, o neatsitiktinis, nepageidautinas atsiradimas, tai "pageidautaji" svetį reikia mokėti ir auginti. Cia neatleistinas prasižengimas nemokėjimo auginti kudio iš tėvų pusės. Todel aišku, kad nepakanka iš meilės susituokti ir pradėti šeimynišką gyvenimu gyventi. Reikia butinai blaiviau pažvelgti į motinystę, į tėvų atsakomybę prieš vaikus. Apie motinystę reikia atsidėjusiai pastudijuoti, kad vėliau nesigalėti ir netapti kankine. Moteris yra gamtos įpareigota būti motina ir oti pareigas motinystės ne su asarotais skriuostais ir užraudotomis akimis, o su džiaugsmingu širdies plakimu ir pilnu patenkinimu sielos, kad turi kudiškį ir kad yra motina.

Iš meilės susituokti ir priedan (pasogon) pridėti žinią apie motinystę, tai veda šeimyną prie gerbuvio ir palaimos.

Kada mes lietuviai susilauksime palaimintų šeimų?!

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

SLA NARIŲ IR KUOPŲ GEROS VALIOS PAREIŠKIMAI

Susivienijimo nariai be abejonės buvo nustebinti, kad mūsų gražioj šeimynoj atsirado gal vienas, gal du ar gal keli slapti skundikai ir intrigantai, kurie melagingais skundais pažemino Susivienijimo vardą ir visų lietuvių vardą. Skundų slaptumas ir melagingumas yra ypač bjaurus ir nepateisinamas gery žmonių akyse. Todel nestebėtina, kad SLA kuopos ir pavieniai nariai pradėjo siųsti Tėvynės redakcijon laiškus ir rezolucijas su pareiškimais savo geros valios, savo pagarbos Susivienijimui, sykiu paapeikiant slaptus skundikus ir intrigantus. Kuopos ir nariai taipgi išreiškia savo nepitarimą 7-to apskrčio veikėjams, kurie nori kelti maždaug kaip ir revoliuciją prieš SLA teisėtą vyriausybę ir prieš didžiūmos SLA narių pareikštą valią ir turbūt teismo keliu, pasisamėdė advokatą, priversti S. L. A. Centrą atsikraustyti į Wilkes Barre pirmą negu Pildomąjį Tarybą sutvarkys reikalus taip, kad Centras galėtų išsikelti be kliūčių į Pittsburghą, kaip to nori didžiūma SLA nariai.

Prisiūnčiami SLA kuopų ir narių laišakai šiuo reikalu dar sykį parodo, kad tarp Susivienijimo narių viešpatuoja taiki ir maloni dvasia, kad kuopos ir nariai labai gerai supranta visus dalykus ir neturi abejonės, kad Centro kėlimo reikalas bus atliktas kuogeriausiu būdu. Kada taip SLA nariai jaučiasi, žinoma, intrigantai tarp jų negalės turėti vietos.

Redaktorius negali atsakyti ty laišku ir rezolucijų talpinti Tėvynėje, nors apgalvauja, kad dėl keleto asmenų, kuriems svetima yra broliškumo dvasia, dabar nariams tenka kalbėti ir Tėvynėje vietą užimti. Tegul buna tai viskas Susivienijimo naudai.

SLA 38 kuopa reikalauja pašalinti slapukus

Laikytam susirinkime birželio 1 d., 1939 m., SLA 38 kuopa, pastebėjusi iš Tėvynės, kad melagingi skundai buvo paduoti Apraudos Komisionieriui prieš SLA viršininkus ir kad yra kieno tai daromos intrigos sukludyti Pildomajai Tarybai vykintime SLA narių valios, pareiškia savo protestą prieš tuos nežinomus intrigantus, ir reikalauja, kad tokie intrigantai būtų pašalinti iš Susivienijimo, jeigu jie jo nariais yra, nes jie neužsipelno būti broliškos organizacijos nariais. SLA 38 kuopa taipgi protestuoja prieš 7-to apskrčio pastangas laužyti viso Susivienijimo nuosprendį kelti SLA Centrą į Pittsburghą ir peikia jų norą priversti, paniekiant Susivienijimo tvarką ir demokratijos principus, iškelti SLA Centrą į Wilkes Barre. Tie broliai turi atsiminti, kad jie ne vieni valdo Susivienijimą ir kad valdandos Susivienijimą įstaigos yra Seimai ir Pildomoji Taryba.

J. Glaveskas,
SLA 38 kp. pirm.

SLA 136 kuopos tarimas

Kadangi SLA yra didžiausia ir stipriausia lietuvių organizacija tarp viso pasaulio lietuvių, tai delto visi lietuviai ir kreipia į ją savo dmesį. Neatsižvelgiant į tai, kokių pakraipų jie nebūtų ir nežiurint, to, kad jie nėra tos didžiulės organizacijos nariais, bet jie seka jos veikimą ir rupinasi jos likimu.

Susivienijimas yra atlikęs savo lietuvišką brolišką užduotį prisidedamas prie kultūrinių ir apšvietos darbų, kaip moraliai taip ir medžiaginiai. Per SLA jo nariai yra suteikę dideles aukas įvairiems reikalams. Kaip pats Susivienijimas taip ir jo nariai yra daug aukoję įvairiems tikslams, kurie ėjo ant naudos mūsų tautai. Labiausiai yra padėta pačiai Lietuvai. Yra šimtais tukstančių dolerių pasiūsta, nors daugelis ir nemano daugiau ten grįžti, o taipgi daugelis nėra nei Lietuvos matę, tačiau yra parodę savo lietuvišką širdį savo tautiečiams.

Vėliausiais laikais, kada Hitleris užpuolė Klaipėdos krašto lietuvių, mūsų Susivienijimas vėl griebėsi ir ištiesė savo ranką, suteikdamas finansinę pagalbą tiems lietuviams, kurie pabėgo į didžiąją Lietuvą. Nėgana to, kad prezidentas pasiuntė auką visų narių vardu, bet ir daugelis kuopų pasekė jo žingsniui ir pasiuntė aukų. Tiesa, ne visos kuopos tą išgali padaryti. Yra kuopų, kurių iždai silpni ir nėra iš ko aukoti.

Dabar, kai ir čia pat ant vietos Amerikoje, Susivienijimas davė gausių aukų kultūrinėms darbams. Pavyzdžiui, Clevelando Lietuvių Kultūriniam Darželiui tik Centras aukuoja virš tukstančių dolerių. Bet kiek SLA nariai pavieniai yra suaukoję ir šiaip prisidėję prie to praklausimo darbo. Kitas pavyzdys, tai Pittsburgho Universitete Lietuvių Kanbarys. Taipgi yra aukota. O kiek Susivienijimas yra sušėlęs suvargusių našlių ir našlaičių, kiek pagelbos suteikta jauniems mokslieiviams.

SLA gyvavimą ir nuotaiką seka viso pasaulio lietuvių spauda. Neatsižvelgiant kokiam pasaulio kampelyje jie randasi, vieni iš jų buna prietarėjai, o kiti kritikai, vienok jie seka tą mūsų judėjimą, tą visą veikimą.

Trumpas laikas tik prabėgo, kaip SLA pradėjo skaldytis. Atsirado tam tikrų vadų, kurie manė, kad bus galima viską išardyti, ir kaip kam gali būti nauda iš to. Bet pasirodė kitaip. Ir dar gali ateiti ta diena, kada visos kitos atskalos pradės vėl glaustis prie to konkretio fundamento. Ateityje gal tik tokia viena didelė ir galinga organizacija tegalės gyvuoti, ir prie jos dėsios visos Amerikoje gyvuojančios draugijos ir draugijėlės. Taigi, kad išlaikius Susivienijimą gerame stovyje ir išauginus jį dar didesniu, reikia artimesnės ir broliškesnės meilės narių tarpe. Tada tik bus galima pritraukti ir kitus lietuvius prie savęs. Mums taipgi reikia stengtis, kad stiprėtume finansiniai, kad nemėtytume savo sumokėtus centus kur nereikalinga.

Mes žinome, kad jau senai mūsų sostinės Centro namas paseno ir visai nebetinka mūsų tikslui ir ten darbai negalima tinkamai atlikti. Perdaryti jį į modernią namą sudarytų perdidelis išlaidas. O pirkti naują namą New Yorke būtų netikslu, nes Susivienijimas turi Pennsylvanijos čarterį. Kad viskas būtų atlikta kuogeriausia, perkelti Centrą reikia ten, kur viską būtų galima legaliai veikti, taigi į Pennsylvanijos valstiją, kur tinkamiausias miestas būtų Pittsburghas.

Bet štai atsiranda mūsų

brolių tarpe ir tokių, kurie nori tik suirutės, nori daug iškaščių padaryti, ir daro kokius tai melagingus skundus ant vieno ar kito Pildomosios Tarybos nario. Tas nieko gero neduos, o vien tik sudarys išlaidų iš mūsų pačių centų, kuriuos galėtumėm naudingiems reikalams sunaudoti.

Perskačius tuos visus laiškus ir susirašinėjimus, kurie buvo atspausdinti mūsų organe, net darėsi gaila, kad mūsų tarpe randasi tokių brolių, kurie nori ir patys save sykiu skandinti. Darant Centrui išlaidas, tą darote sykiu ir patys sau.

Taigi birželio 1 dieną SLA 136 kuopa laikytame mėnesiniame susirinkime vienbalsiai pareiškė, kad stoja už Detroito Seimo nutarimą, kad perkelti centrą į Pittsburghą. Kuopa taipgi pareiškė pasipiktinimą tais keliais nariais, kurie stengiasi sukelti Susivienijimui bereikalingų išlaidų ir žemina lietuvių vardą svetimaus lietuvių tarpe siųsdami tokius nešvarius skundus Apraudos Komisionieriui Pennsylvanijos valstijoje. Ir taipgi stoja už tą, kad Pild. Taryba pasiųgtų pagal įstatus už daromus šmeižtus. SLA 136 kuopa smerkia ir tuos laikraščius, kurie prisideda prie ardomo gerų darbų, kurie yra vedami. Labiausia, kad kaikiuriuos laikraščius redaguoja ir tvarko tokie asmenys, kurie patys yra organizacijos nariais. Laikant vaikus tie laikraščiai nei vieno gero žodžio nepasakė apie Susivienijimo gerovę, bet vis įjėškio kokių tai blogučių ir savo lapuose muršū verčia ant kitų.

Minėta kuopa nestoja nei už vieną ar kitą Pild. Tarybos narį, bet abeina už Susivienijimą tikrai. Jeigu būtų manoma, kad Pild. Taryba daro kokius netikslumus, tai galima duoti patarimus pareiškiant savo nuomonę, o ne kelti suirutės ir ypač juodinti mus svetimaus lietuvių akyse. Jeigu mes pradėsime su teismais vieni kitus gąsdinti, tai galime iškalno spręsti ko susilauksim. Susilauksim tokios padėties, kokią turėjome praityje. Delto SLA 136 kuopa velina ramaus ir nuosirdaus veikimo. O tas tikslai suvienys mus su mūsų priaugančia karta, iš kurių tikimės labai daug ateityje.

Jonas Jarus,
SLA 136 kuopos
užrašų raštininkas.

SLA 11 kuopos rezolucija

SLA 11-tos kuopos susirinkime, kuris buvo balandžio 6 dieną, 1939 m., įnešta ir priimta sekanti rezolucija:

Kadangi spaudoj pastebėta, kad SLA 7-tas apskritis daro klutis Centrą perkelti į Pennsylvaniją ir tuo pačiu kartu padarys daug finansinių nuostolių bylinėdamiesi ir trukdydami minėtam darbui;

Kadangi Detroito Seimas yra nutaręs Centrą perkelti į Pittsburghą ir taipgi referendumu didžiūma SLA narių pasisakė Centrą perkelti į Pittsburghą, 7-tas apskritis neturi jokios teisės daryti klutis Centro perkėlimui ir todėl S. L. A. 11-ta kuopa savo susirinkime balandžio 6 d. griežtai pasmerkė tokius SLA 7-to apskrčio žygius.

Katrina Radauskaitė,
SLA 11-tos kuopos
protokolo raštininkė.

SLA 226-tos kuopos rezolucija

SLA Centro perkėlimo, iš New Yorko į Pittsburghą, klausimui kilus SLA Pildomajai Tarybai nenorėjo tą atsa-

komybę pasiimti ant savęs, nors prieš keletą metų Detroito Seimas P. T. Igaliojo tai padaryti. Todel Pildomoji Taryba leido patiems SLA nariams šį klausimą išspręsti. Balsavimo rezultatai aiškiai parodė, kad didžiūma narių pasisakė už Centro perkėlimą iš New Yorko į Pittsburghą.

Bet atsirado tokių narių, kurie prisidengė "ekonominę" skraistę, įskundė SLA Pildomąją Tarybą Pennsylvanijos valstijos Apraudos Departamentui, kad sulaukyti Pild. Tarybą nuo išpildymo didžiūmos narių pageidavimo. Aišku, kad šitoks tų narių nelemtas žygis padarys Susivienijimui bereikalingų išlaidų.

SLA ketvirto apskrčio Conn. valstijos kuopų žiniai

Metinis išvažiavimas Hartford, Conn.

Gerbiame SLA nariai ir narės, per paskutinius 2 metus SLA 4 apskrčio suvažiavimuose buvo įnešta ir nutarta, kad mūsų apskritis su visomis kuopomis, kur tik bus galima, įsteigtų lietuvių kalbos mokyklėles del Amerikoje gimusio ir augusio lietuvių jaunimo. Šis darbas buvo sunkus ir nemažai reikėjo padėti truso ir pinigų šiam gražiam tikslui bededant pamatus. Bet pasiryžimas ir nenuilstantis darbas mums jau davė gražius vaisius. Šiandien Conn. valstijoje išaugo jau net 6 lietuvių kalbos mokyklos, kurias lanko gana didelis skaičius jaunų mergaičių ir vaikų, kurie mokinais lietuvių kalbos, rašto ir išauga prėgos susipažinti su Lietuvos gyvenimu, taip pat suprantą, kas mes per lietuviai esame. O po draugų sujungia visą lietuvišką jaunimą į vieną grupę, kur jie geriausią pažysta vienas kitą ir paskiau dirba kartu su savo tėvais lietuvių visuomeniniuose darbuose.

Šiame darbe mūsų apskritis stengiasi pagelbėti kuopoms pinigais; tams kurios yra reikalingos pagelbos. Taigi šiemet, kaip ir kitais metais, SLA 4 apskritis rengia didelį ir smagų metinį išvažiavimą (pikniką), kuris įvyks liepos 2 d., Lietuvių Saryšo Darže (Lighthouse Grove Park), East Hartford, Conn. Sustojimas 24 važiuojant Glastenbury keliu. Piknikas prasidės 12 valandą dieną ir trauksis iki sutemų.

Be šokių ir kitų pasilinksminimų, bus ir dainų ir sporto programos. Atvažiuos iš New Haven, Conn., lietuvių kalbos mokiniių choras su savo mokytoja p-le O. Liesejuite, kuris padainuos lietuviškų dainelių ir pašoks lietuviškų šokių ir žaislų. Taipgi pasižadėjo dalyvauti panelė M. Baronaitė, atvykus iš Lietuvos, kuri mokina ir tvarko tautiškus šokius čia Amerikoje del Lietuvių Dienos Pasaulinėje Parodoje. Ji mums parodys tikrus lietuviškus šokius ir supažindins, kokie yra tikri lietuvių senoviški šokiai.

Taipgi įvyks ir lenktynių kontestas: bėgimo lenktynės del merginų ir moterų, vyrams su merginoms, pyptkių rukumų kontestas ir "trikojo" bėgimo lenktynės.

Griežtūs gas jaunų vyrų orkestras visokius šokius. Turėsime skanių gėrimų ir užkandžių. Visi atvažiuavę busie priimti kaip tikri svečiai ir nesigilaisite dalyvavę šiame piknike. Prie įžangos bilietų bus duodama trys dovanos pinigais.

KELRODIS: Vaziuojant viisiems per Hartford, reikia vaziuoti per Conn. upės tiltą,

Kol skundikai buvo nežinomi, tai buvo visokių spėjimų. Bet dabar jau paaiškėjo, kad tais skundikais yra Penn. 7-to apskrčio valdyba. (Minėto apskrčio valdyba veikia atvirai. Tik keli asmenys iš New Yorko rašo slaptus ir melagingus skundus. — Red.)

Todel SLA 226-tos kuopos susirinkime balandžio mėn. buvo įnešta ir vienbalsiai priimta pasmerkti 7-to apskrčio valdybos tokį negražų žygi.

J. Naujalis,
SLA 226 kuopos sekr.

P. S. Susirinkimas įgaliojo valdybą šį nutarimą pasiųsti Tėvynėi, o mane įgaliojo jį parašyti ir pasiųsti. J. N.

o pavaziavus per tiltą, reikia sukti po dešinei ir pirmą kelią ir vaziuoti iki davožiuosite Glastenbury Main kelią. Ten sukti po dešinei. Paskiau tik pravažiavus aroplanų dirbtuvę, matysite iškasbas kur yra piknikas. Kurie vaziuos per naują Middletown tiltą, tiems reikia vaziuoti į Glastenbury, paskiau į East Hartford. Prie 24 sustojimo matysite iškasbas ir pikniką.

Hartfordo busai išeis nuo lietuvių mokyklos svetainės 2 val. po pietų. Malonėkite nesivėluoti.

Piknikas įvyks jei ir lytu, visi važiuokite nesibijodami.

A. Sabeika.

Septinto apskrčio specialis suvažiavimas

SLA septintasis apskritis, Luzerne ir Lackawanna pavietuos, susirinks į specialį susirinkimą, šaukiamą per pirmą M. Kuprį, birželio 18 dieną, 1939 m. Posėdis prasidės 10 valandą rytė, Crystal Ballroom, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa.

Apskrčio valdyba mano, kad šitas susirinkimas yra labai svarbus ir kviečia kožną kuopą prisiųsti delegatus dalyvauti. Reikalas del gerovės mūsų brangaus Susivienijimo.

Juozas Mačėina,
SLA sept. apskr. sekr.

Scranton, Pa.

SLA 30 kuopos Klaipėdos pabėgėliams \$25.00 išvažiavimas rugpjūčio 20 d. Lake Ariel

Birželio 6 d. įvyko SLA 30 kuopos susirinkimas, kuriame nutarta paaukoti \$25.00 Klaipėdos pabėgėliams sušelpiti. P pinigai pasiūsta per Lietuvos konsulą.

Malonu yra pažymėti, kad mūsų kuopoj senoviskas geras sugyvenimas narių tarpe gryžta atgal! Tas yra mūsų organizacijai labai sveika.

Laikė SLA Seimo Scrantone, mūsų kuopoj pasireiškė nemaža politikos ir daug narių suerzino. Dabar matyt visų noras yra ramybės ir taikos, kas pagirtina.

SLA 30 kuopa vėl paaugo gražių burelių naujų narių, tik gaila, kad mūsų mieste darbai labai prastai eina ir didžiūma mūsų viengienčių gyvena iš valdžios pašalpų, o tai priverčia daug narių atsiskirti nuo SLA, nes negali duokliu užsimokėti.

Mūsų kuopa būtų didžiausia visam SLA, jei būtų galima palaikyti visus senesnius narius (nors dabar 30 kuopa yra viena iš didesniųjų).

SLA 7-tas apskritis, kuria-

me mūsų kuopa priguli, rengia didelį išvažiavimą netoli Scrantono gražiame Lake Ariel rugpjūčio 20 d. Dalyvaus žymūs asmenys Penn. valdžioj.

V. A. Kerševičius,
SLA 30 kp. iždin. ir organiz.

New Kensington, Pa.

Iš SLA 192 kuopos darbuotės
SLA 3 apskrčio suvažiavimas

SLA 3 apskrčio pusmetinis suvažiavimas įvyko gegužio 21 dieną, New Kensington, Pa., Slavokų sakalų svetainėje. Suvažiavimas buvo svarbus ir gražiai pavyko. Delegatai ir valdyba svarstė fraurnalizmo reikalus, SLA 3 apskrčio ir visos organizacijos reikalus. Svarstė be jokių užsikasčiavimų ir be didelių ginčų. Galima sakyti, kad tai buvo ir daug nuveikęs suvažiavimas. Bet iš šalies žiurint, matėsi, kad valdyba skubinosi kogerčiau suvažiavimą užbaigti, nes žinojo, kad SLA 192 kuopos veikėjai buvo surengę vakarienę. Mes dėkojame gerb. S. Bakanui, kad jis pranešė delegatams ir visai publikai apie mūsų surengtą vakarienę. Mes, SLA 192 kuopos veikėjai, nežinome, ar patiko delegatams ir svečiams tas mūsų parengimas, ar ne. Bet iš šalies žiurint, matėsi, kad visa publika valgė ir šnekučiavo tarp savęs. Taipgi visi buvo linksmi. O vakarienėje dalyvavo apie 80 ypatų. Ir mums išrodė, kad tai buvo smagi ir linksma vakarienė. Iš vakarienės kuopai liko apie 20 dolerių pelno.

Visai gerbiamai SLA 3 apskrčio valdybai, visiems delegatams ir svečiams SLA 192 kuopos nariai dėkojame už dalyvavimą mūsų parengimevakarieneje. Mums buvo smagu ir linksma su jumis dalyvauti. Mums būtų taipgi smagu, jei ir jūs tokį malonumą jautėtė.

Taipgi tariau ačiu SLA 192 kuopos veikėjams ir virėjoms už surengimą vakarienės. O tame rengime veikė: J. Karaliūnienė, O. Vainienė, B. Petraitienė ir O. Bartkienė. Taipgi dėkoju jaunuošems-narėms už patarnavimą valgius prie stalų nešant. Tomis patarnautojomis buvo: O. Gamulitė, K. Gutauskaitė, A. Jonaitytė, O. Ciubutė, B. Ambrozaitytė, o taipgi J. Miliauskas ir B. Gamulis. Dėkoju I. Ivoškiei, D. Ivoškai, A. Jonaitytei ir A. Jonaitytei už svetainės papuošimą. Ir visiems bendrai tariau ačiu už pasidarbavimą, kad mūsų vakarienė kopasekmingiau išietų.

Gerbiame, mes nežinome ar dalyvavę vakarieneje mūsų parengimu buvo patenkinti. Bes mes žinome, kad mes stengėmės visus patenkinti. Mūsų akimis žiurint, viskas išrodė gerai ir mes ir ateity norėtume tokios gražios publikos mūsų parengimuose trėti.

Gerbiame, praleidę tol gražų parengimą, mes ir vėl turime dirbti. O tai del mūsų pikniko, kuris įvyks birželio 15 dieną, Pycakyn parke, kokia mylia kelio už Kinloch, Pa., mylie Grinsburk kelio. Piknikas prasidės 1 val. po piet ir tęsis iki 12 valandai nakčia. Visi kuopos darbuotojai turime dirbti, kad tas mūsų piknikas pasisektų, o vietinius ir apielinkės lietuvius ir SLA narius kviečiame į tą pikniką skaitlingai atsilankyti. Bus geras orkestras, kuris gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Turėsime gardaus ir šalto alaus išsigerti ir skanių užkandžių užsikąsti. Taipgi galėsime tyrame ore linksmi laiką praleisti. Tik meldžiu visus atsilankyti.

J. Svipais,
Parengimo kom. narys.

Rockford, Ill.

Iš SLA 77 kuopos susirinkimo

SLA 77 kuopos susirinkimas įvyko birželio 4 d. 1 susirinkimą narių atsilankė nepersdaugiausia, mat buvo per daug gražus oras.

Šiame susirinkime buvo pakeltas klausimas kaslink ligonių numerio antro blankos, kurioje turi kas dvi savaitės daktaras pasirašyti. Mūsų finansų raštininkas pranešė, kad jam tas sudaro daug bereikalingo darbo, nes dažnai ligoniai neišpildo, t. y. nėra daktaro parašo ir sako, kad to nereikia. Del to kilo klausimas, ar iš viso yra reikalinga numerio 2 blanka ir ar ji atneša kiek naudos SLA? Šiame klausime daug buvo kalbėta už ir prieš. Vieni nutrodė, kad jokios naudos iš to negali būti, nes tas neapsaugo SLA iždo, o tik daugumą narių įpykina. Vienok šis dalykas atidėta priešmetiniam susirinkimui.

Taipgi buvo svarstoma ir apie prisidėjimą prie 6-to apskrčio. SLA 77 kuopa kadaise prigulėjo prie minimo apskrčio, bet mums gyvenant atokiai nuo Chicagos susidarydavo nemaža išlaidų siunčiant delegatus į suvažiavimus ir del to kuopa pasitraukė, manydama, kad negauna tiek naudos iš apskrčio, kiek kuopai kainuoja. Bet ir šis klausimas atidėtas ant toliaus.

Išrinkta darbininkai ateinančiam piknikui, kuris įvyks birželio 25 d., Fred Arnold miške. Ši vieta yra labai graži del piknikų, o viekančioji komisija rengia įvairių žaislų, už ką bus duodamos dovanos. Tat rengimo komisija nuosirdžiai prašo ne tik narius, bet ir visus lietuvius šiame piknike dalyvauti ir linksmi laiką praleisti. Įžanga tik 10c. Nuvažiavimas patogus: So. Main Road į pietus apie 10 mylių.

Išrinkus knygų peržiūrėjimo komisiją, susirinkimas užsibaigė.

SLA 77 Kp. Korespondentas.

Easthampton, Mass.

SLA 312 kuopa rengia pikniką

SLA 312 kuopa nutarė surengti pikniką birželio 25 d., Mindaugio Parke, Mountain, St., Florence, Mass. Pradžią 1 val. po piet. Kviečiame visus atsilankyti į šį mūsų kuopos parengimą-pikniką, nes bus tai labai didelis ir svarbus piknikas. Turėsime garsų svečių SLA Prezidentą, gerb. F. J. Bagočių. Kas pažysta p. Bagočių, tai žino, kad jis yra geras kalbėtojas. O kas jo nematė ir nepažysta — dabar turės progos jį pamatyti ir su juo susipažinti. Todel nepraleiskite progos išgirsti p. Bagočių kalbos, kurią jis pasakys mūsų piknike birželio 25 dieną. Jis kalbės apie bendrus lietuvių reikalus, o vyriausiai — apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Pikniko Rengimo Kom.

Greenfield, Mass.

SLA 297 kuopos piknikas gerai įvyko

Gegužio 28 dieną SLA 297 kuopa buvo surengusi pikniką. Nors lietus gąšino ir perkunas grovė, bet į pikniką susirinko gražus burys svečių ir viešnių ir dieną praleido labai smagiai ir linksmi.

Pikniko rengėjai dėkoja visiems svečiams už atsilankymą į mūsų kuopos pikniką ir kviečia į antrą pikniką, kuris įvyks liepos 18 d., toje pačioje vietoje — Franklin County parke. O šis piknikas bus labai įvairus. Meldžiame tėmyti garsinimus.

Korespondentas.

PAŽYMĖJIMAI IS REDAKCIJOS KREPŠIO

AR žaliasis pavasaris savo gražumu mus žavi, ar šiltoji vasara eina, ar lietingas ruduo, ar šalta-baltoji žiema, ar ija ar sniegti, ar "saulė žeme raichiasi", ar SLA oficialis vėjus paskelbtas ar ne — bet SLA vėjus eina. Eina be pertraukos, be paliovos, be sustojimo. Vos užsispaugus Pažangos Vėjui, mūsų gerbiamieji organizatoriai ir vėl išsi-jusę dirba. Vėl naujų narių gauna. Ir vėl aplikaciją į Centrą siunčia. SLA naujų narių gavimo eiga, tai amžina pasaka, kurią seka mūsų organizatoriai, SLA tikrieji patriotai. Ta pasaka bus sekama tol, kol mūsų Susivienijimas gyvuos.

KASLINK parengimų, tai bene bus gausiausia SLA 297 kuopa iš Greenfield, Mass. Ši kuopa kas vasarą surengia kelis piknikus, o žiemos metu rengia įvairias pramogas. Todel ta kuopa visos apylinkės lietuviams žinoma. Del to j jos parengimus daug žmonių atsilanko. Ir dar del to ši kuopa gerai finansiniai stovi ir nemaža narių turi.

"MUMS buvo smagu ir link-

sma su jumis dalyvauti. Mums būtų taipgi smagu, jei jūs tokį malonumą jautėtė". Taip rašo SLA 192 kuopos korespondentas, brolis J. Sviapas, po to, kai minima kuopa svetin-gai pavaišino SLA trečio apskričio delegatus ir svečius, apskričio suvažiavimo proga surengtoje vakarienėje. O tais keliais žodžiais brolis Sviapas pasako labai daug ir parodo tikrai fraternališką ir brolišką širdį.

DAUG SLA kuopų dabar piknikus rengia, o apskričiai išvažiavimus ruošia. Kaip nariams, taip ir ne nariams visuomet verta į mūsų organizacijos parengimus atsilankyti, nes mūsų darbuotojai moka gražiai ir svečiai visi priimti ir pavaišinti.

SVEIKATA—didžiausias ir vertingiausias žmogaus turtas. O kaip sveikatą užlaikyti, geriausia žino daktarai, kurie dažnai mūsų spaudoje apie tai parašo. Kad pasitarnavus mūsų skaitytojams sveikatoje, mes dažnai dedame visą puslapį straipsnių apie sveikatą ir jos gerą užlaikymą. Šiame numeryje telpa keli naudingi raštai paskaityti: Dr. I. B. Bronušo — "Pragalingas

mėslungis", Dr. S. Slakis — "Saulės šviesa yra naudinga", Dr. A. L. Graušono — "Laiminga šeima netolimoje ateity", Dr. J. J. Kaškievičiaus — "Kaip pažinti vėžį". Suradę laisvą valandėlę — pasiskaitykite tuos straipsnius. Iš jų jūs nemaža ko pasimokysite.

DAR šios SLA kuopos paauguko Klaipėdos pabėgėliams: 13 — \$10, 30 — \$25, 115 — \$5, 359 — \$5. Ir dar daugelis kitų SLA kuopų rengiasi ištieti savo labdarin-gąją ranką savo broliams, Hitlerio nukankintiems.

RUGSĖJO 10 dieną New Yorko Pasaulinėje Parodoje bus didelis lietuvių sąskrydis. Čia suskristi rengiasi lietuviai iš visų Dėdės Samo žemės kampų, iš viso šiaurinės Amerikos žemyno. Jau dabar lietuviai iš visur ekskursijas į tą sąskrydį rengia. Jau dabar kiekvieno lietuvių širdis ištroškusią tos dienos laukia. Ir ta rugsėjo dešimtoji išties bus istoriškas įvykis Amerikos lietuvių gyvenime. Visame parodos plote plėvėsus Lietuvos trispalvė vėliava. Varpai gaus lietuviškas melodijas. Lietuvių choras, susidedas iš trijų tukstančių cho-

ristų, dainuos lietuviškas dainas. Didelis šokių būrys šoks lietuvių liaudies šokius. Bus kalbų. Dainuos Metropolitan Operos artistė p-lė Ona Katkauskaitė. Rugsėjo dešimtoji Amerikos lietuviams bus amžinai minėtina.

PRAEITĄ savaitę gavome dar šių brolių ir seserų laike Pažangos Vajaus išpildytas aplikacijas:

Rochester, N. Y., 69 kp.— Vincas Lastauskas; Chicago, Ill., 134 kp.— Sophie Wilkas, Stella Kudirka; Springfield, Ill., 158 kp.— Mary Tally; Chicago, Ill., 217 kp.— Petronėlė Zimmerman; Chicago, Ill., 226 kp.— Joseph B. Bender; Cicero, Ill., 301 kp.— Susana Salkauskas, Thomas Salkauskas, Jonas Asella; Chicago, Ill., 322 kp.— Stephen V. Biežis; East Walpole, Mass., 328 kuopa—

Teofilė Yankauskas, Simonas Dusevičius; Detroit, Mich., 352 kp.— Marijona Kemešienė, Adelė Vereckas, John Zaliagiris, Elizabeth Rose.

mo apskričio išvažiavime, kuris įvyks birželio 18 d., Llewellyn, Parke.

Del užsisakymo kelionės į New Yorko Pasaulinę Parodą malonėkite kreiptis šiuo adresu: A. J. Banišauskas, Box 61, Mar Lin, Pa.

A. J. Banišauskas.

Brooklyn, N. Y.

Linksas SLA 38 kuopos išvažiavimas

SLA 38 kuopos linksas išvažiavimas įvyks sekmadienį, birželio 18 dieną, gražiame Forest Hill Parke. Į šį išvažiavimą kviečiami visi SLA 38 kuopos ir kitų SLA kuopų nariai bei vietiniai ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės atvažiuoti ir drauge su SLA 38 kuopos nariais linksmai ir draugiškai tyrare ore laiką praleisti. Gabusis kuopos pirmininkas, Juozas Glaveskas, tikrina, kad šiame išvažiavime kurie tik atsilankys—visi bus patenkinti, nes bus visokių užkandžių, minkštų gėrimų, visko kito, ką sužinosite atsilankę. Taigi nei vienas SLA narys bei narė nepraleiskite šio linksmo išvažiavimo.

Sunderland, Mass.

Netikėtai žuvo SLA 37 kuopos narių Pilvinių sunus

Gegužio 28 dieną čia palaidotas SLA 37 kuopos narių, Domininko ir Brigitos Pilvinių, sunus Vytautas. Jaunuolis Vytautas, kuris lankė Deerfield, Mass., High School, netikėtai persišovė iš šautyklės. Po nelaimės, jis buvo nuvestas į Farren Memorial ligoninę, kur dėta visos pastangos jo gyvybę išgelbėti. Bet nepavyko, nes buvo sunkiai sužeistas: šoviny buvo perėjęs per dalį plaučių ir įstrigęs į nugarą. Ligoninėje savaitę laiko išbuvęs, jaunas lietuvis atsiskirė nuo savo tėvų, brolių, seserų, giminių, draugų ir pažįstamų.

Dideliame nuliudime a. a. Vytautas Pilvinis paliko savo tėvą Domininką, motiną Brigita, seserį ir tris brolius — Joną, Kazį ir Juozą, taipgi seną močiutę Oną Pilviniene, gyvenančią Lietuvoje.

A. a. Vytautas Pilvinis palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. Paskutinį patarnavimą

atiduoti susirinko daug giminių, draugų, pažįstamų ir kaimynų. Grabnešiais buvo: P. Jokubaitis, J. Jokubaitis, R. Tamašauskas, S. Dobrikas, J. Savitskas ir J. Zakaitis. Palaidotas Riverside kapinėse, Sunderland, Mass.

Lai pavasario grožis puošia šio jauno lietuvių kapą. Tegul bus jamžintas Vytauto Pilvinių vardas Sunderland'o kapinėse.

O SLA 297 kuopa, iš Greenfield, Mass., savo kaimynės SLA 37 kuopos nariams, Pilviniams, reikią užuojautą šioje jų liudėsio valandoje.

A. Dėdinas, SLA 297 kp. koresp.

So. Boston, Mass.

Iš SLA 188 kuopos veikimo

SLA 188 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko birželio 2 d., Lietuvių Žinyčios svetainėje. Narių susirinkime dalyvavo mažai, nes tą dieną buvo gražus oras, tai dauguma narių išvaikštinėjo į parkus ar pajūrius. Į susirinkimą neatilankė ir naujasis kuopos pirmininkas, tai susirinkimą atidarė ir vedė vice pirmininkas.

Praeito susirinkimo protokolą perskaitytas ir priimtas. Ligonijų nesirado.

Skaitytas ir priimtas iš S. L. A. 2 apskričio laiškas. Apskritis rengia išvažiavimą liepos 21 d. Kuopa nutarė del to parengimo laikytis bešališkai.

Sekantis SLA 188 kuopos susirinkimas įvyks liepos 7 d., prirastose vietoje. Visi nariai ir narės nepamirškite susirinkimo dienos ir į susirinkimą visi ateikite. Taipgi atsiveskite kandidatų prie kuopos prašyti. Nepamirškite savo duokles užsimokėti, kad neliktumet suspenduoti.

J. Kučinskis, SLA 188 kp. organiz.

Springfield, Ill.

SLA 158 kuopos rengia pikniką

SLA 158 kuopos piknikas įvyks sekmadienį, liepos 9 d., Illinois State Fair Grounds, prie Women's Building didžiulėje svetainėje. Bus geras orkestras.

Šis piknikas rengiamas vien SLA 158 kuopos naudai, todėl bus kalbos, aiškinančios apie SLA platų ir naudingą veikimą del visų lietuvių. Bus raginama lietuvių prie SLA rašytis.

Kviečiam visus koskaitlingiausius į šį SLA 158 kuopos pikniką atsilankyti. Pradžią 1 val. po piet. Įžanga nemokama. Pasitikime visus SLA 158 kp., kaip lygiai kitų kuopų narius ir visus lietuvių šiame piknike susitikti.

Taipgi kviečiame visus SLA 158 kuopos narius butinai atsilankyti į susirinkimą liepos mėnesio.

Parengimo Komisija: J. Raulinaitis, P. Kloga, J. Čanas.

Lee Park, Pa.

A. a. Kazimieras Mascinskas, SLA 68 kuopos narys

Gegužio 17 d. numirė K. Mascinskas, SLA 68 kuopos narys. Paliko dideliame nuliudime moterį Marę ir du sunus Franą ir Edmondą, taipgi brolių Stasį, kuris gyvena Warrior Run, Pa., ir dvi seseris Eva Pagarelskiene, kuri gyvena Lehman Township ir Oną Gruniene, gyvenančią Easton, Pa. Lietuvoje paliko motiną ir dvi seseris Valeriją ir Margaretą. Prezastis mirties: sirgo gerklės liga, 1937 metais išmė "tonsilus", po to prisikabino kita liga, nuo kurios ir numirė.

Velionis buvo 48 metų amžiaus, gimęs kovo 4 d., 1991 metais, Deginių kaime, Šilavotos valsčiuje, Mariampolės apskrčio. Į šią šalį atvyko 1909 m., į Warrior Run, Pa. Visą laiką dirbo anglių kasyklose.

Prie SLA 68 kuopos prisirašė spalio 5 d., 1919 metais. Buvo SLA 68 kuopos geras darbuotojas. Dalyvavo SLA trijuose Seimuose: 1928 m. Baltimore, 1932 m. Pittsburgh, 1938 m. Scranton. Dabartiniu laiku buvo kuopos vice pirmininkas. Pirmiau kelis metus buvo kuopos organizatorius ir prie kuopos prirašė apie 60 naujų narių.

Kuopa neteko gabaus darbuotojo. Velionis Mascinskas buvo laisvų pažiūrų žmogus. Palaidotas gegužio 20 d., Plymouth Lietuvių Laisvose Kapinėse, Wyoming, Pa.

Kadangi tą dieną kasyklos nedirbo, tai gražus būrys jo draugų susirinko palydėti į kapines ir atiduoti jam pastutinę pagarbą.

Išsėkis drauge laisvoje Amerikos žemelėje.

St. Zukauskas.

Ansonia, Conn.

Klaidos atitaisymas

Tėvynės No. 23 korespondencijoje iš Ansonia, Conn., apie buvusią SLA 66 kuopos vakariene, įsispraudė maža klaida, kurią šiuo atitaisau.

Likos nepamatinė O. Valionienė, kuri buvo ir gaudinė ir pardavinėjo tikičius del vakarienes. Taipgi vietoje Rožės Marčulionienės, turėjo būti Rožės Marčulynas. J. M.

Kuopų Susirinkimai

BABYLON, LONG ISLAND. — SLA 182 Babylon kuopos susirinkimas įvyks šių metų birželio mėn. 18 dieną, 4 val. po pietų, prirastose vietoje, Babylon Hotel, Babylon, Long Island'e. Visus narius kviečiame dalyvauti, nes yra nemažai svarstytinų klausimų.

Lapinė, sekr.

SLA KUOPŲ IR APSKRIČIŲ PARENGIMAI

SO. BOSTON, MASS. — SLA trijų kuopų: Jamaica Plain 365 kuopos, So. Bostono 43 kuopos ir Chelsea 53 kuopos piknikas įvyks birželio 18 dieną, Keistučio Darže, East Dedham, Mass. Šis piknikas "neįvyko birželio 4 dieną del lietaus. Komitetas susideda iš atstovų trijų kuopų. Andrius Yuga ir Joseph Sangaila iš Jamaica Plain, Frank Kesler ir Jonas Kirmeliavičius iš Chelsea ir Petras Yankus iš So. Bostono. Bus geras orkestras šokiams ir kitų įvairumų. Kviečiame visus širdingai atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. — Korespondentas.

GRAND RAPIDS, MICH. — SLA 42 kuopos piknikas įvyks liepos 2 dieną, Girmuola pavilione, prie Grand upės. Bus gėrimų, užkandžių ir gera orkestra šokiams. Taipgi bus leidžiama išlaimėjimui dovanos (prizes). Visi nuširdžiai kviečiami atsilankyti. — P. Greičaitis.

STAMFORD, CONN. — SLA 168 kuopos piknikas įvyks birželio 25 d., Korinis Grove, Springfield, Conn. Prasidės pirmą valandą po pietų. Bus gėrimų, užkandžių ir šokių. Turėsime skanaus alaus ir užkandžių. Dainuos Gintarų Choras iš Stamford. Kviečiame visus vietinius ir apylinkės gyventojus priburti ir linksmai laiką praleisti. — Kviečia Rengėjai.

EASTHAMPTON, MASS. — SLA 312 kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks birželio 25 d., Mindaugo Parke, Florence, Mass. Piknikas kalbės SLA Prezidentas, F. J. Bagočius, kuris pasakys prakalbą apie įvairius lietuvių reikalus, o taipgi ir apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Mes kviečiame netik vietinius, bet ir visos apylinkės lietuvių į šį mūsų pikniką atsilankyti ir išgirsti daug ką naujo ir pamokinančio. Taipgi bus ir dovanų laimėjimas pinigais. Piknikas pras-

sidės 1 val. po pietų ir tęsis iki vėlumos nakčiai. Bus šalto alaus gardžių užkandžių ir bus galima smagiai pasisotkti, nes salė didelė ir piknikas įvyks jei ir lyty. — Pikniko Rengėjai.

SLA PIRMO APSKRICIO didelis piknikas įvyks birželio 18 d., Llewellyn Parke, Minersville apylinkėje, prie Llewellyn miestuko. SLA nariai ir visi lietuviai kviečiami šiame piknike dalyvauti. Piknikas bus naujoje ir labai gražioje vietoje. Parke randasi visi patogumai: puikiai įtaisytos maudynės, puikiai svetainė šokiams. Yra visi parankumai valgiams gaminti, todėl gaudinė visus atsilankiusius pilnai užgaudins su skaniais valgiais ir gėrimais. Prie to, šiame piknike susitiksite savo draugus ir pažįstamus, su kuriais galėsite pasikalbėti ir linksmai laiką praleisti. KELRODIS: Vaziuojant link Minersville — privažiavus Gas Station ties Mar Lin, reikia sukis po kairę ir už mylios kelio randasi Llewellyn miestukas. Privažiavus prie tilto, kitame gale Llewellyn, reikia pasukti po tiesę ir tenai randasi pikniko parkas.

HARTFORD, CONN. — SLA 124 kuopa rengia savo metinį pikniką, kuris įvyks sekmadienį, birželio 18 d., Lietuvių Sargybio Parke, East Hartford, Conn. Pradžią 1 val. po pietų. Visi nariai turėtų dalyvauti šiame piknike, nes tai yra metinis piknikas. Taipgi kviečiame ir kitų miestų lietuvių atsilankyti, linksmai laiką praleisti ir susipažinti su Hartfordo lietuviams. Bus išieis nuo lietuvių mokyklos svetainės 2 valandą po pietų. — Kviečia Rengimo Komisija.

SLA KETVIRTO APSKRICIO metinis išvažiavimas įvyks sekmadienį, liepos 2 d., Lietuvių Sargybio Parke, East Hartford, Conn. Pradžią 12 val. dieną. Kviečiame visus Conn. lietuvių atvažiuoti į šį pikniką, praleisti linksmai laiką ir pamatyti mūsų parką. Šis piknikas bus vienas iš smagiųjų, nes bus dainų, lietuviškų šokių ir visokių kitokių žaislų. Bus gera muzika ir visi galės smagiai pasisotkti. Visi atsilankę bus gražiai priimti ir pavaišinti. — Rengimo Komisija.

HUNTINGTON STA. I. N. Y.

SLA 340 kuopa rengia išvažiavimą sekmadienį, birželio 18 dieną, gražioje vietoje, medžių pavėsy. Bus gėrimų, užkandžių, kuro gros visokių šokių. Šokiams yra didelė platforma. Taipgi turėsime visokių pamarginimų, valgių ir gėrimų. Visi kviečiami dalyvauti ir linksmai laiką praleisti su mumis tyrare ore. Pradžią 10 val. ryte. Jeigu tą dieną lyty, tai išvažiavimas įvyks birželio 23 dieną. Įžangos nebus.

KELRODIS: Vaziuokite Jericko Turnpike 25 numerio keliu, privažiavę Depot Rd., sukite po kairę, kiek pavaižiavę sukite po dešinę į Lenox Rd., netoli nuo ančių farmos. Tęmkykite muso iškabas. — Kviečia Rengėjai.

S. S. PITTSBURGH, PA. — SLA 104 kuopos piknikas įvyks liepos 16 d., Fischer's Farm, Castle Shannon, Pa. Kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvių į šį mūsų pikniką atsilankyti. — Rengėjai.

BROOKLYN, N. Y. — SLA 38 kuopa rengia linksma išvažiavimą sekmadienį, birželio 18 dieną, Forest Hill Parke. Visi SLA 38 kuopos nariai ir visi lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti ir linksmai laiką praleisti tyrare ore. Taipgi bus visokių užkandžių, minkštų gėrimų ir visko kito, kuo visi pilnai busite patenkinti. — Glaveskas, pirm.

NEW KENSINGTON, PA. — SLA 192 kuopos pirmas metinis šio pavasario piknikas įvyks birželio 25 d., Pienkyn Parke, apie vieną mylią už Kinle-c, Pa. Svetainė didelė ir graži, todėl jei ir lyty — piknikas įvyks. Bus labai geras orkestras, kuris gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Turėsime skanių valgių ir gėrimų. SLA 192 kuopa kviečia visus savo narius ir vietinius bei apylinkės lietuvių į šį mūsų pikniką atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Rengimo komisija užtikrina, kad visi busite pilnai patenkinti.

YOUNGSTOWN, OHIO. — SLA 157 kuopa rengia didelį pikniką Jono Skirkevičiaus ūky-farmoj, birželio 25 dieną, 1939 metais. Bus įvairių pasilinksminimų, lietuviški šokiai ir šalto aliečio išsi-gerti. Visi Youngstowno ir apylinkių miestelių lietuviai kviečiami atsilankyti ir pasilinksminiti. Įžangos nebus. — Kviečia Komitetas.

Rockford, Ill.

SLA 348 jaunuolių kuopa išrinko May Queen

Gegužio 21 d. SLA 348 jaunuolių kuopa buvo surengusi May Queen Dance, kuriame rinko karalaitę. O tas titulas atateko panelei C. Balčilis, kuri yra labai linksmo būdo mergina ir minimos kuopos narė.

Pirmą sykį mūsų miesto jaunimas turėjo tokį linksmą vakarėlį, ir jį rengė tuo tikslu, kad savo narius palinksminis. Svetainė išrodė graži, o karalaitės sostas buvo išpuoštas gyvomis gėlėmis. Taipgi kožnai savo narei nupirko po gyvų gėlių puoštėlį. Orkestras susidėjo iš šešių muzikantų ir gražiai grojo.

Pirm surengimo šios pramogos, rengėjai manė, kad išlaidas reikės iš kuopos izdo padengti. Bet parengimas išėjo taip psekmingai, kad kuopai dar liko pelno. Parengime dalyvavo virš šimto žmonių — daugiausia jaunimas. Buvo nemaža ir senesnių, ypač inteli-entų. Dr. Braze su savo žmona pirmu syk dalyvavo lietuvių parengime ir jiedu buvo labai patenkinti.

Už šios pramogos surengimą didžiausias kreditas priklauso trims jaunuoliams: P. Raskewich, J. Spukauckas ir F. Allen. Iš senesniųjų, tai virtuvėje dirbo p. Ruzienė, savo dukreles pavaduodama. Ji taipgi verta pagarbos.

Zodis jaunuolių tėvams

Man teko išgirsti nemalonių išsireikimų apie SLA 348 jaunuolių kuopą. Kai kurie žmonės jai jau "iškasė duobę" ir tą kuopą "palaidojo". O taip kalba kai kurie SLA nariai ir net prie tos kuopos priklausančių jaunuolių tėvai. Vieni tų žmonių sako, kad mūsų vaikai kuopą apvais, kiti porina kad jų vaikai jau pametė. Dar kiti "virtina", buk kuopoje nėra tvarkos, kad patys jaunuoliai nemoka susirinkimus vesti ir tt. Girdi, amerikoniškos insurance kompanijos agentai pinigų išskolektuoja. Bet kokią naudą lietuviai turi socialiu ir lietuviybės žvilgsniu prie to kompanijų priklausantiems? Tais dalykais ten nesirūpinama. Reiškia, mūsų vaikai pri-

klausydami prie tokių kompanijų neturi progos su lietuviams dalyvauti ir tie mūsų vaikai ištautėja. Bet kodėl gi mūsų broliai ir sesutės turi dingti pirmutiniai amerikoniško bangose? O SLA yra tas veiksnys, kuris mums primena, kad mes esame lietuviai ir prie jo mes turime glaustis ir traukti savo jaunąją kartą. Todel tėvų priedermė yra savo vaikuose upą sukelti, kad jie prie šios organizacijos priklausytų ir joje veikty.

Mūsų apylinkėje jau sunku gauti narį senesnio amžiaus. Bet jaunimo yra labai daug. Tik kad tėvai pagelbėtų ir partartų savo vaikams prie SLA rašytis, tai minima jaunuolių kuopa išaugtų į labai didelę ir reikšmingą organizaciją. O tuomet ir jų tėvams būtų malonu pasižiūrėti, kaip jų vaikai del lietuvių veikia.

Aš užtikrinu, kad ta jaunuolių kuopa gyvuos. Ir gyvuos del to, kad ji turi keletą labai darbščių ir energingų veikėjų. Taipgi kuopa izde jau turi apie \$100 savo pinigų, ir rupestingai bando narius prie veikimo pritraukti. Dabar, vasaros laiku, kuopa susirinkimus laikys pirmadienį vakarais, kad kodaugiau narių juose turėti. Apie penki jaunuoliai pasizadėjo prie kuopos rudenio prisirašyti.

O katrie jiško priekabių, kad kuopoje nėra tvarkos, kad nemoka susirinkimų vesti, tai tegul palaukia. Netrukus jie pamatys, kad kuopoje viskas tvarkoje. Juk reikia žinoti, kad pradžia visuomet sunki. Pagyvens — viskas bus geriau. Be to, juk ir suaugusių kuopose visko atsitinka. O čia yra visi jauni ir, galima sakyti, nepritęję veikėjai. Duokime jiems laiko ir progos. Mūsų jaunimas parodys, ką jis gali.

SLA 77 Kp. Organizatorė.

Dorchester, Mass.

SLA 359 kuopos narių žiniai

Pereitame kuopos susirinkime, gegužio mėn., nutarta perkelti susirinkimus iš trečiadienių į penktadienius. Todel birželio mėn. susirinkimas įvyks penktadienį, birželio 16 d. Nariai esate prašomi įsitęmyti dieną. Malonėkite dalyvauti šiame susirinkime, nes yra svarbių neatidėliojamų

Mūsų Koreispondentai Apie Bendrą Lietuvų Veiklą Amerikoje

Piknikas Lietuvių Dienai

Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos Komitetas visuomenė remia visokiais būdais: vieni platina ženklelius, kuo ypač pasižymi Waterburio lietuviai, kiti asmenine pinigine parama, kiti parengimais kelia Lietuvių Dienos fondą. Kiti vel organizuoja grupę Brooklyno biznierių, kurie iš visur atvykusiems į Lietuvų Dieną choristams suruošė vaišes.

New Jersey valstijos lietuviai, kurie yra nuosirdūs kiekvieno lietuviško darbo rėmėjai, nutarė surengti didelį pikniką, kurio visas pelnas eina Lietuvų Dienos Fondui. P. P. Liet. Dienos Komiteto darbuotojas narys p. A. Trečionas su žmona rupinasi, kad tas piknikas, kuris įvyks birželio 25 d., Liberty Park, Hillside, N. J., tikrai pasisektų.

Butų gražu, jei šis New Jersey lietuvių rengimas susilauktų vieningos paramos. Taip pat būtų gražu, jei ir kitų kolonijų, kaip Philadelphia, Waterbury, Boston, Wyoming, Klonio, Chicago, Pittsburgh, Rochester, New Haven, New Britain ir kitų vietų lietuviai padarytų tam tikslui parengimus. Brooklyno Moterų Vienybė jau yra surengusi balių ir likusį pelną įteikė komitetui.

Patriotingos kolonijų organizacijos arba veikėjai, kurie norite prisidėti prie šio taip svarbaus ir naudingo darbo Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos pasisekimui užtikrinti, tuojau praneškite: World's Fair Lithuanian Day Committee, 16 W. 75-th St., New York City.

Chicago, Ill.

Profesionalai ir biznierių eina Lietuvai pagelbon

Chicago Lietuvos Prekybos Butas, susidedas iš profesionalų ir biznierių, suorganizuavo Lietuvai Gelbėti Fondą ir paskelbė dešimties tukstančių dolerių (\$10,000) vajų Lietuvos reikalams. Pirmąsias stambias aukas paklojo patys fondo organizatoriai: bankininkas Mackevičius \$200.00, vaistininkas Rakštys \$100.00, teisėjas Zuris \$50.00, automobilininkas Kuraitis \$100.00, automobilininkas \$50; kiti nariai ir vaizbininkai davė po 5, 10 ir 25 dolerius. Viso iki šiol jau surinkta į Lietuvai pasiūsta virš tukstančio dolerių.

Lietuvai Gelbėti Fondo komitetas sudarytas iš 65 narių, įvairių užsiėmimų ir nusistatymų veikėjų. Valdybą įeina ir fondo komitetas sudaro septyni asmenys: pirm. J. Mackevičius, vice pirmininkas: J. T. Zuris, J. P. Varkala, O. Kirišienė, K. Steponavičius (C. Stephens), Dr. J. Poška, V. Bijanskienė; išdininkas J. P. Rakštis, sekretorius Dr. K. Drangelis; spaudos komisija: V. S. Jokubynas, J. Poška, V. Rekus, P. Šaltimieras, M. Vaidyla, A. Vaivada, L. Vanaigaitienė; komiteto nariai: O. Aleliūnienė, A. F. Ambrose, A. Bacevičius, S. Bajorunaitė, B. Balviniūnė, S. Balzekienė, Dr. S. Biežis, O. Biežienė, J. B. Borden, F. P. Bradchulis, M. Brenzaitė, J. F. Budrik, J. Grigaitis, N. Gugienė, C. P. Kal, p. Kalnienė, V. J. Kareiva, A. Kartanas, J. Kazanauskas, A. Kumskis, D. Kuraitis, A. G. Lidienė, kun. A. Linukas, J. Locaitis, E. Lukošius, J. Mickeļius, M. Narvidas, J. Naujalis, A. Nausėdienė, G. A. Nekrošius, S. Piečia, D. Pivarunas, A. S. Pocius, V. Setastian, A. A. Slakis, Dr. S. Šlakienė, A. Steponavičius.

nė, Dr. M. T. Strikol, G. Sukys, A. A. Tulys, kun. M. Urbonavičius, A. J. Valonis, F. Woidat, J. Juška, Dr. P. Zalatorius, Dr. A. Zimontas. Fondo globėjais: Vaizbos Buto pirmininkas J. Kaledinskas (Kelly), išdininkas S. Balzekas, sekretorius B. R. Petkevičius.

Lietuvai Gelbėti Fondo ir Vaizbos Buto nariai patys Lietuvai aukoja ir kitus aukoti ragina. Aukojimo ir aukų rinkimo darban jie kviečia visas lietuvių draugijas bei organizacijas ir kiekvieną gyvą lietuvi. Į darbą jie eina su šūkiu: "Lietuva reikalinga paramos, mes ją reniame. Remkite ir jūs. Chicago turi sukelti \$10,000!"

G. Cemberietis.

So. Boston, Mass.

Sandariečių bankietas

Sandaros Moterų Kluibo ir Sandaros 7 kp. bankietas įvyko Motinos Dienoje, gegužio 14 d., 1939 m., Sandaros svetainėje, So. Boston. Moterys tą dieną paskyrė savo aukų rinkimą, kaip Philadelphia, Waterbury, Boston, Wyoming, Klonio, Chicago, Pittsburgh, Rochester, New Haven, New Britain ir kitų vietų lietuviai padarytų tam tikslui parengimus. Brooklyno Moterų Vienybė jau yra surengusi balių ir likusį pelną įteikė komitetui.

Aukų sekamais: \$50.00 P. Apšiega; po \$20.00: A. Bratėnaitė, M. Bratėnienė, Dr. Repšis, K. Vileišis, K. Kropas, B. Rimkus; po \$10.00: K. Sangailė, V. Pupaleikis, T. Grevis, M. Venys, D. Lapeikis, G. Valatka, J. Kelley, K. Mereškevičius, P. Laužikas, G. Stukas, D. A. Zaliackas, P. Jakubėnas, E. Masilionienė, A. Kavaliauskienė, S. Sokas, Mr. ir Mrs. Olseika, A. Budrys, S. Mockus, A. Mockienė, R. Pečiulis, P. Tumavičius, K. Adomkevičius, S. Norkunas, J. Norkunienė, J. Casper, S. Naudžiūnas, J. Kapočius, S. Pačauskas, Dr. Kapočius, J. Stonis, F. Zokas, L. Stasiulis, A. Alekna, L. Hermanavičiūtė, A. Jodgudys, M. Kudrauskas; po \$50.00: W. Amis, J. Pukevičius. Viso surinkta \$54.00.

Be to, moterys, kurios rengė šią vakarienę, prisidėjo su auka ir trūsė. Jų vardai: V. Sangailienė, A. Kropienė, P. Apšiegienė, A. Stasiulienė, A. Stankienė, A. Dragašienė, A. Zokaitienė, A. Bratėnaitė, T. Lušienė, A. Ivaškevičienė, A. Kiburienė, J. N. Perminienė. Taip, kad iš vakarienės surinkta \$73.00. Sandaros 7 kuopa aukojė iš \$10.00. Iš viso aukų susidaro \$137.00.

Sandaros Moterų Kluibo ir Sandaros 7 kp. nutarė visus šiuos pinigus aukoti Klaipėdos pabėgėliams per L. G. Konsulą Budrį.

J. N. Perminienė.

Chicago, Ill.

Pagelba skausmuose ir ligose pas daktarą A. L. Graičuną

Chicagoje seniausias lietuvių daktaras yra ne kas kitas kaip Dr. A. L. Graičunas, senas SLA narys su Centro numeriu 13. Jis yra visiems žinomas kaip nenuilstantis darbuotojas lietuvių apšvietos dirvoje. bet chigagečiams taip jau žinomas, kaip pamačly vas gydytojas vidurių ligose ir moteriškoje ligose. Dabar Dr. A. L. Graičunas visai naujai įsirengė daktarišką kabinetą naujojo vietoj (gretimai senosios) adresu 3312 S. Halsted St. Daktaras čia pacien-

tus priima nuo 8 iki 10 val. išryto ir nuo 6 iki 9 val. vakare. Jo naujame ofise linkime daktarui geriausio pasisekimo, kurio jis užsielpo. Chicagietis.

Parama lietuvių dienai

Lietuvos paviljonas New Yorko Pasl. Parodoje atidarytas sekamdieny, gegužio 14 d. Išlismėse dalyvavo Lietuvos min. P. Zadeikis, gen. paviljonas komis. A. Avietėnaitė, gen. kosl. J. Budrys, Liet. konsulas Kanadoje Grant-Suttie, prof. G. Grover, parodos pirm. Grover Whalen, fed. kom. E. Flynn. Pabaltės valst. ir organizacijų atstovai ir keletas tukstančių publikos. Programe buvo kalbos, liaudies dainelės ir benų muzikos. Atidarymo išlismės, nors kuklios, praėjo labai gražiai. Po išlismų publika apžiūrėjo paviljoną, kurio gražius sutvarkymus visi gėrėjos.

Lietuvos paviljonas į visus lankytojus, o ypač į mūsų jaunimą, kuždė paslaptingą žiega, kaip jauna valstybė didžiū pasiryžimu kuria ateitį, atiduodama savo duoklę bendrai žmonijos kulturai. Tas pakels mūsų tautos vertę prieš kitus, tas sustiprins mūsų pačių nuotaiką ir savimi pasitikėjimą. Tačiau, kad iš šio Lietuvos dalyvavimo parodoje būtų kuodaugiausia naudos, mes turime organizuoti ir nuosirdžiai padirbėti.

Speciali mūsų pasirodymo diena bus sekmadieny, rugsėjo 10 d., kuri parodos vadovybės yra pavadinta Lietuvų Diena. Šiai dienai remti susikurs lietuvių komitetas. Tas komitetas yra numatęs suruošti Lietuvos paviljoną Dariaus-Girėno dieną liepos 17 d. ir prof. K. Pakšto paskaitą. Tačiau tai bus tik komiteto veiklos pamarginimas. Didžioji ir svarbiausioji mūsų išlismė — Lietuvų Diena. Jos programą jau nustatytas ir jai intensyviai ruošiasi chorai, benai, tautiškų šokių šakėjai. Iš įvairių kolonijų gaunami užklauskimai ir pranešimai, iš ko susidaro vaizdas, kad Lietuvų Diena bus visų Amerikos lietuvių didžioji demonstracija. Pavyzdžiui, iš Philadelphia, Pa. jau užregistruota 10 autobusų, iš Waterburio 30 autobusų. Iš Chicago, turbut, susidarys specialieji ekskursai, su kuria atvyks ir apie 300 jų rinkinių choristų. Iš viso Lietuvų Dienos programoj dainuos per 3,000 choristų, kurių prisiruošimu rupinasi spec. muzikų komisija su komp. Žilevičium priešaky. Tiesa, dainų programos išlismingumą pagyvins Metropolitano artistės Onos Katkauskaitės solo; ji sudainuos "Karvelėli" su Chicago rinkiniu choru. Atvykusi iš Lietuvos p. l. M. Baronaitė rengia jaunimą tautiškų šokių programos išpildymui.

Su tokio milžiniško programo rengimu yra nemaža išlaidų, kurioms padengti reikalinga visos Amerikos lietuvių parama. Už tai P. P. Liet. Dienos Komitetas ir kreipiasi į Amerikos lietuvių, visos organizacijos, prašydamas prisidėti prie šios didžiosios šventės pasisekimui. Be rėmėjų specialių ženklelių, kurie jau senai platinami, yra išleista Lietuvų Dienos garbės Globėjų ir Rėmėjų diplomai, kurie duodami už suteiktą paramą Lietuvų Dienai. Komitetas su pasigėrėjimu praneša, kad jų darbą parėmė ir tapo globėjais: Minist. P. Zadeikis su \$25.00 Adv. Zuzana Šalčinis 25.00 Brooklyno Mot. Vienybė 65.00 SLA Centras 100.00 Rėmėjais:

L. Normantaitė, Chicago 10.00 Savaitraštis Amerika 25.00 Už paramą širdingas lietuviškas aciu! Tikime, kad komiteto darbai susilauks didesnio pritarimo ir paramos iš visų Amerikos ir Kanados lietuvių.

Šia proga prašytume besikuriančių ir susikursių kolonijų komitetų neatidėliojant kiekvienu reikalu kreiptis į: Worlds Fair Lithuanian Committee, 16 W. 75-th Street, New York City.

Kazys P. Vilniškis.

Aukos Lietuvos reikalams

Lietuvos Generalio Konsulato New York'e aukų pakvitavimas Nr. 6

I. Klaipėdos pabėgėliams So. Boston, Mass. Sandaros Moterų Kluibo surėngė vakarienę, kuri davė \$73.00 pelno. Sandaros kuopa paukojo \$10.00 ir vakarienės svečiai suaukojo \$54.00, viso \$137.00, kurie atsiųsti per J. N. Perminienę \$137.00. So. Boston, Mass. SLA 176 kuopos iš Neponset, Mass. įvykusiame bankiete surinkta: po \$2.00 aukkojo K. Vileišis ir N. Kemzuras, po \$1.50 V. Jankus, V. Volunkevičius, G. Stukas, T. Grevis, J. Bagočius, S. Mockus, ir toliau daug aukotojų po \$1.00 ir po 50c, kurių atspirašome, kad dėl vietos stokos pavardžių negalime paskelbti. Aukos atsiųstos per J. N. Perminienę 27.10.

Toronto, Ontario, Canada SLA 236 kuopa paskyrė \$10.00 ir po \$1.00 aukkojo Antanas Margis, Jonas ir Ona Margevičiai, Anjanas ir Br. Kavalūnai ir Jonas ir M. Jokubynai, viso 14.00. Boston, Mass. SLA 43 kuopa per išdininką K. Vileišį ir sekretorių Stasį Mockų 25.00. Waterbury, Conn. SLA 11 kuopa per B. Petrauską 10.00. J. Kničiūnas iš E. Millincket, Maine 1.00. Paterson, N. J. SLA 101 kuopa per Juozą Treinį 5.00. Scrantono Lietuvių Organizacijų Sąjūdis per pirminką Petrą Pėstininką ir išdininką Joną Steponauską 25.00.

II. Apsigynimo Fondai

So. Boston, Mass. "Lietuvos Jaunimo Ratelis" per K. Mereškevičių 10.00

Viso — \$234.10

Auko'ojamis ir aukas renlant pasidarysiems Kenevalis Konsul tas nuosirdžiai dėkoja.

Lietuvos Generalio Konsulato aukų pakvitavimas Nr. 7

Klaipėdos pabėgėliams Nutley N. J. lietuviai per Joną Paukštaitį \$7.00. Lowell, Mass. SLA 173 kuopa per L. Petkevičių 10.00. Wilkes Barre, Pa. Progresyviųjų Lietuvių Kluibo per Joną Andriųšį 25.00. Hartford, Conn. VVS skyrus per Antaną Mašotą 25.00. Rochester, N. Y. draugijos: DLK Gedimino Draugija \$25.00, LD ir Politinis Kluibas \$10.00, LS ir Dukterų Draugija \$10.00 45.00. Wilkes Barre, Pa. SLA 115 kuopa 5.00. J. Dvareckas iš Worcester, Mass. 4.00.

Apsigynimo Fondai

Hartford, Conn. VVS skyrus per Antaną Mašotą 25.00. J. Dvareckas iš Worcester, Mass. vienam šautuvui pirkti 21.00

Viso — \$167.00

Lietuvos Generalio Konsulo New York'e aukų pakvitavimas Nr. 8

Klaipėdos tremtiniais:

Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti, Montreal 23.00. SLA 359 kuopa, Dorchester, Mass. 5.00. Lietuvos Nepriklausomybei Ginti Komitetas, Kanada (šių sumą suaukojo: Montrealio Lietuvos Sunų ir Dukterų Pašalpinė Draugija — \$20.00; LLD 137 kuopa — \$5.00; LLD 47 kuopa — \$5.00; LDD — \$10.00; atskiri asmenys — \$15.00) 55.00. Lietuvių Piliiečių Kluibas, Hudson, Mass. 25.00. Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė, Lowell, Mass. 10.00. Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 84 skyrus, Wheeling, W. Va. 2.00. Tvaranavičius Antanas, Philadelphia, Pa. 2.00. SLA 3 apskritis, Pittsburgh, Pa. 25.00.

Lietuvos Fondai

Lietuvos Nepriklausomybei Ginti Komitetas, Montreal, Canada, iš atskirų asmenų surinko 3.00. SLA 169 kuopa, Ambridge, Pa. 27.32. (šių sumą suaukojo kuopos nariai: B. Gramba — \$10.00; P. Pivaraonas — \$5.00; M. Grambienė, Ad. Gramba, Miliukai, Urbanai, Kinderienė, K. Gegužis, J. Briedis, Evolga, J. Kinderis — po \$1.00; smulkų aukų — \$3.32.)

Tvaranavičius Antanas, Philadelphia, Pa. 2.50

Viso — \$182.32

Pittsburgh, Pa.

Puikiai progresuoja naujas lietuvių choras

Daug metų prabėgo kaip Pittsburghas turėjo lietuvišką chorą, kuris linksmintų lietuvišką dainą ir reikale patarnautų Pittsburgho lietuviams. Nors šį trukumą visi Pittsburgho lietuviai, ypač visuomeniniai veikėjai, labai atjautė, bet nepajėgė tą spragą užpildyti.

Apie pabaigą 1938 metų ir pradžią 1939 m. Dr. Baltrušaitienė tuo rimtai susirūpino ir pradėjo organizuoti jaunimą ir suaugusius. Pasidarbavus Dr. Baltrušaitienei, sesutėms Ormanitėms ir kitiems dabar kiekvieną antradienio vakarą LMD knygynė skamba tautiškos ir lietuvių liaudies dainos. Chorą vadovauja visiems pittsburghiečiams žinoma ir mylima mokytoja muzikė Milda Virbickaitė-Broski.

Choro nariai didžiulioje čia gimęs ir augęs jaunimas, bet daugelis labai gerai vartoja lietuvių kalbą. Keletas kaip vaikinų, taip ir merginų turi daug patyrimo iš kitų lietuvių draugijų veikimo, nes jie daug veikė ir veikia LMD, LPD, SLA 40 kp. ir daugely kitų organizacijų, arba teisingiausiai ir aiškiausiai pasakius, tai veikia visame Pittsburgho lietuvių veikime.

O apie pačią choro mokytoją, tai patys pittsburghiečiai ir daugelis plačios Amerikos veikėjų žino, kad mažai Pittsburghe buvo parengimų, paminėjimų, linksmų ar liudnų apvaikščiojimų, kad viet-

niams ar iš kitų miestų bei Lietuvos atvykusiems dainininkams mūsų Milda būtų nepatarnavusi kaip akompanistė. Taip pat neviename SLA Seime parengimuose dainininkams akompanavo Milda Virbickaitė-Broski.

Tat iš mokytojos ir choristų sudėties galime tikėtis greitai ateity turėti tokį chorą, kokio pittsburghiečiai gal nesisitiki.

Teko ypatiskai kalbėti su pačia choro mokytoja. Ji labai pasitenkinusi choristais ir su pasididžiavimu pareiškė, kad galima tokiais mokiniais pasitikėti, nes visi vienu ir tuo patim susirūpinę, tai mokyti lietuviškai dainuoti ir išauginti skaitlingą chorą. O ant rudens žada viešai pasirodyti, ką jie jau atsiėkė. Tiesa, choras savo vardu jau turėjo pora parengimų-šokių, kurie labai puikiai pasisekė, ypač antras May-dance buvo toks pasekmingas, kokio nė patys rengėjai nesitikėjo, nes apie 10 valandą svečiai sveitinėję netilpo, o rengėjai turėjo paimti viršutinę svetainę, kad nereikėtų kitiems namo grįžti.

Choras labai įvertina tokią visuomenės paramą, ypač senesniųjų veikėjų atsilankymą, kurių vienintėlis tikslas ir buvo kad paremti naują chorą.

Bet visi kaip vienas choro nariai nepageidauja, kad tie, kurie bijosi savo tikrą veidą parodyti, nesirūpintų jų reikalais, lietuvių, dvasia nei niekuo kitu ir kaip slapukai pasirašydami "Svyruonėliais", "Grinoriais" ir kitokiais neįkvotų dykai popieros ir plunksnos. Nes choristai su pranta ir įvertina, kad kiekviena pastaba ar kritika naudinga kuomet ji teisinga, o

kas teisybę sakys ar rašys, tai nesibijos ir savo vardą pasirašyti.

Aš nuo savęs linkiu naujam chorui kuogeriausiai pasekmių visame kame ir prižaduo savo paramą kokios jums bent kada reikės.

V. J. Količienė.

Ekskursija į Lietuvą Švedų Amerikos Lilina liepos 1 d.

Švedų Amerikos Linijos antroji ekskursija šiais metais išplaukia moderniskam baltam M. S. "Gripsholm" liepos 1 d. iš New Yorko per Gotenburą, Švediją, į Lietuvą. Nuo Gotenburgo keleiviai važiuos apie šešias valandas traukiniu per gražiąją ir Lietuvai draugią Švediją į Stockholmą, o iš čia 1934 m. pastatyto laivą "Marieholm" — per Baltijos jūrą.

Kurie del kokių priežasčių nesusiję prisidėti ir dalyvauti pirmoje ekskursijoje gegužio 31 d., išplaukusioje iš New Yorko per Gotenburą, Švediją, rekomenduotina neatidėliojant užsisakyti laive vietą ir dalyvauti ekskursijoje į Lietuvą liepos 1 d.

Ekskursija vadovauja V. Mučinskis, Švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas. Šioji antra ir pirmoji gegužio 31 d. ekskursijos užgirtos Lietuvos Laivakorčių Agentų Sąjungos Amerikoje.

Informacijų ir laivakorčių neatidėliojant malonėkit kreiptis į vietinį savo agentą, nes niekas tamstai nepatarpininkaus kelionės reikalais geriau, kaip tamstos vietinis agentas! Tėmykite šiam laikrašty švedų Amerikos Linijos skelbimą. Ekskursijos palydovas.

WPA palengvina apšvietimą suaugusiems

"Su nustatytu programą veikiant, mokslas padarė tokią pažangą, kuri yra viena iš svarbiausių šiuo laiku vystymosi istorijoje", sako Prezidento Patarėjų Komiteto apie žmonių švietimą raportas, kuris neseniai atspausdintas.

Norint gauti objektyvią įkainavimą apšvietos dirvos sąryšį su federale valdžia, prez. Rooseveltas paskyrė komitetą, kurio tikslu buvo ištirti WPA suaugusiųjų švietimo programą ir kitus veikimus, kuriuos valdžia remia.

Komitetas susidėjo iš parinktų mokslo vyrų, kurie analizavo visus švietimo veikimus nuo įsisteigimo FERA 1933 m. Jie pilnai tyrinėjo programos organizavimą, administraciją ir nuveiktus darbus. Šis švietimo programos pirmoje vietoje taikyta sveikataučiams, kurie nemoka skaityti ir rašyti. Jiems taipgi gelbėta tapti Amerikos piliečiais.

Programas visųpirmiausia bando studentus supažindinti su Suv. Valstijų konstitucijos principais ir ragina tuos principus pritaikinti prie jų gyvenimo būdo. Studentai taipgi raginami įvertinti naudas ir laisvę moderniškos demokratijos ir tai priimti kaip dalį savo sociališko gyvenimo atsakomybės.

Apmokius kalbą, lengvai ir praktiskai mokoma, ką Suv. Valstijų valdžia reikiama. Kartais pasitaiko, kad studentai buna iki 80 metų amžiaus ir daugiau. Bet nepaisant studentų senumo, visiems teikiama pagelba gavimui pirmųjų popierių ir prirėngimui prie gavimo pilnos pilietybės.

Komitetas pripažino šito plataus WPA apšvietos pro-

gramos pasisekimą. Virš 200,000 suaugusių svetimačių užbaigė naturalizacijos kursus. Dauguma jų jau tapo piliečiais arba išpildė reikalavimus del gavimo pirmųjų popierių. New Yorko mieste Naturalization Aid Unit suteikė patarnavimą žmonėms iš 73 skirtingų šalių. Taipgi prirenę pilietybės popieras 16,967 suaugusiems svetimačiams, ir nuo rugsėjo mėnesio, 1936 m., iki birželio, 1936 m., atsakė virš 40,000 prašymų del informacijų apie pilietybę. Ohio valstijoje per 1938 metus 5,500 tapo naturalizuoti, ir 75% jų mokėsi WPA klesose.

Amerikos legiono skyriai ir kitos patriotiškos organizacijos remia šią programą, teikiant pagelbą ir dalyvauja užbaigimo išlismėse, kuomet studentai gauna pilietybės popierias. Sakoma, kad Ohio valstijoje del šios pagelbos svetimačiams daugiau žmonių taps naturalizuotais ateinančią metų, negu jų naturalizuota laike pastarųjų pereinę 20 metų.

Raportas nusako, kad svarbiausias rėmimas šio programo, tai kad įvairių valstijų apšvietos komitetai ir naturalizacijos biurai priima WPA išduotus sertifikatus studentams, kaip daliną išpildymą pilietybės reikalavimų.

Komitetas nurodo tą faktą, kad mokymas ir naturalizacijos srity švietimas yra tik pirmieji žingsniai to plataus pastatbulinio kelio, kuris dabar atdaras po WPA švietimo programų, kuris aprūpina visokių rūšių klesas: darbininkų švietimą, tėvų švietimą, sveikatos švietimą, techniko pralavinimą, meną, muziką, dramą ir kitokį luoslaikio veikimo švietimą. WPAIS.

Pabaiga Amerikos Imigracijos gadinės

Rodos, kad Amerika šiuo šimtmečiu rašo paskutinį puslapį savo imigracijos pasakos. Nuo 1830 m., kada imigracija ištiko prasidėjo dideliais skaičiais. Suv. Valstijos buvo progų šalis europiečiams. Milijonais jie keliavo per Atlantą. I šimtą metų apie 35 milijonai atvyko į Ameriką. Ir nuo 1920 m. iki 1930 m., nepaisant visokių kvotos suvaržymų, vistik gyventojų skaitlis padidėjo net 3 milijonais kaip imigracijos pasekmė.

Bet pradžia depresijos šioje šaly atnešė daug bedarbės, ir todėl, galime sakyti, pradedo imigracijos gadinės pabaiga. 1931 m. įvyko žymus išvažiavimas iš Suv. Valstijų. Nuo 1931 m. iki 1938 m. laivų linijos vežė 4,487,085 ateivius ir piliečius iš šios šalies nuolatiniams apsigyvenimui užsieny, ir grįždami tie laivai atvežė 4,280,081 ateivius ir piliečius į šią šalį nuolatiniams apsigyvenimui. Per aštuonis metus netekom 227,004 asmenų, kurie išvažiavo kitur gyventi.

Bet šiandien, esant visokiems persekiojimams Europoje, imigracija iš kai kurių šalių padidėjo. Bet po dabartinio kvotos įstatymo, kuris nustato pilną metinę imigracijos kvotą iki 153,774 asmenų iš šalių nepriklausančių prie Vakarinio Pusrutulio (Western Hemisphere), ir reikalavimų, kad "ateivis neturi tapti visuomeniška sunkenybe", tikima, kad mažai iš kitų pasaulio dalių žmonių atvažiuos. Valstybės Departamento surinktos informacijos parodo, kad daugely šalių yra tiek daug aplikacijų dėl imigracijos vizų, kad imigracijos kvotos per daugelį

metų bus pilnos. Vientik Vokietijoje 260,000 aplikacijų paduota, o ta skaitlinė išbaigia kvotą beveik per 10 metų.

Ir šiandien Kongresas ir ant toliau nori pratęsti dabartinį Amerikos nusistatymą kaslink sulaikytos imigracijos. Randasi skaitlius narių abiejuose butuose, kurie nori uždėti dar kitų suvaržymų ant naujai atvykusių iš užsienio. Viena byla aprūpina numuštą egzistuojančių kvotų per 90%. Ir kita byla aprūpintų sulaikymą imigracijos per dešimt metų arba iki tokiame laikui, kada Suv. Valstijose bedarbė neviršytų 3 milijonų asmenų. Kiton pusė, bylos įves tos, siūlydamos įleidimą žmonių, kurie yra pabėgėliai, del tikėjimiskų, politiskų ar rasinių tikslų, tik jeigu tokis asmuo yra neįleidžiamas del kitų priežasčių — protisko ar fiziško trukimo ar moraliskų priežasčių. Kitas judėjimas, kurį remia 48 gerai žinomi ministrai ir kunigai, įleistų 10,000 pabėgėlių vaikų, neprikaitant juos prie kvotos.

Jeigu didelio skaitliams imigracijos gadinė jau užsibaigė ir jeigu neįvyks permainingimo ratose rasinių grupių šioje šaly, galime tikėti, kad tipiškas amerikietis ateity pagal dabartinės distribucijos rasinių žmonių, susidės iš 37% anglo, 17% vokiečio, 11% ariro ir 8% škoto. Jo liekamas kraujas bus maišytas iš daugelio kitų šalių. Italija, Lenkija ir Francija, pridėtų apie 4% iš viso, Rusija, Čekoslovakija, Olandija ir Švedija apie 2% kiekviena, ir Norvegija 1.5%, o kitos šalys apie 1% kiekviena. FLIS.

Netik didmiesčio programai

Nors WPA projektai, lygiai kaip ir žmonės, dideliais skaičiais koncentruojami mūsų miestuose, bet klaidinga manyti, kad tie WPA programai yra išimtinai didmiesčio programai.

Žmogui, gyvenančiam kaime, darbas gal taip pat reikalingas, kaip ir žmogui, kuris gyvena mieste. Todel žmogus turi teisę prie pašalpos darbu, nepaisant kur jis gyvena — mieste ar kaime.

Kur randasi bedarbių reikalingų pašalpos, nepaisant ar tai būtų kaime ar mieste — WPA kooperuoja ir bedarbius pristatinėja prie pašalpos darbų tose vietose, kur bedarbiai gyvena.

Pagal neseniai išleisto raporto, WPA programos veikia veik kiekviename iš 3,070 apskrinių Suvenytose Valstijose. Apie aštunta dalis visų WPA darbininkų dirba tokiuose apskriniuose, kur gyventojų skaičius neviršija 2,500, ir du iš kiekvienų penkių darbininkų samdo WPA.

Didžiausias ir gal svarbiausias WPA veikimas buvo, tai pataisymas "išukio-j-rinką" kelių ir taipgi antraeilų kelių. Tuos kelius veik išimtinai naudoja tik kaimiškos ir pusiau kaimiškos apielinkės. Per tris metus WPA pastatė 55,000 mylių naujų kaimiškų kelių ir pagerino 190,000 mylių jau pirmiau egzistavusių kaimiškų kelių, kuriems pataisymas buvo labai reikalingas.

Ir viešojoje statyboje WPA darbas vedamas netik miestuose. Kaslink mokyklų pastatų, tai daugiau darbo atlika kaimiškose, negu tirstai apgyventose apielinkėse. Tarpe 24,000 mokyklų pastatų, kuriuos atliko WPA per trijų metų laikotarpį, dauguma tų mokyklų yra mažos, talpinančios tik apie 150 mokinių. Kas reiškia, kad tai kaimo mokyklos.

Kaip veikia algų minimumo įstatymas

Taip vadinamas "Fair Labor Standards Įstatymas" kongrese priimtas birželio mėnesį, 1938 m. Šis įstatymas prižiuri algas minimumo standartų darbininkams, kurie dirba tarpvalstijinėje komercijoje.

Sulig šio įstatymo, pastovi darbo ilgumo savaitė neturi būti ilgesnė, kaip 44 valandos. O alga neturi būti mažesnė kaip 25 centai per valandą. Antruose metuose darbo savaitės ilgumas bus 42 valandų ir po antrų metų — 40 valandų per savaitę. Už viršvalaikį reikia mokėti sykių ir pusę reguliariškos algos, sulig kurios darbininkas yra pasamdytas. Algos didumas nuo 25c. bus padidintas iki 30c. per sekamus šešis metus. O pabaigoje septintų metų valandinė alga neturės būti mažesnė kaip 40c. Mažesnę alga gal bus mokamos tik ką pradėjusiems dirbti, mokiniams, išnešiotojams ir tt. Nekurios industrijos ir užsiėmimai yra paliausoti ir vaikų darbas draudžiamas.

Algų ir valandų įstatymas jima netik industrijas, kurios užsiima tarptautiška komercija, bet ir vietinias industrijas, kurios išdirbinėja prekes, kurios pardavinėjama tarpe valstybių. Tai liečia netik asmenis, kurie aktualiskai dirba, bet ir darbininkus prie patalynų, sargus, klerkus ir išnešiotojus. Nasvarbu, ar darbininkai darbą atlieka namie, fabrike ar kur kitur. Darbininkai dirbą "nuo stukių", žaipir valandiniai darbininkai, yra šio įstatymo jurisdikcijoje ir jų atlyginimas už darbą turi pasiekti reikalaujamą algą nustatytą didumą.

Įstatymas draudžia per di-

delius numušimus algų tikslui išsisukti iš šio įstatymo. Kur darbdaviai pristato valgi ir rakvynę, numušimas algos už tai neturi viršyti aktualiską kainą darbdaviui. Visuose atsitikimuose algos, išmokamos pinigais ar kitaip, neturi būti mažesnės nustatyto minimumo.

Įstatymas nenustato 8 valandų darbo dieną, bet paskirsto valandas sulig normalios darbo savaitės. Vienos savaitės nederbtas laikas negali būti priskaitytas prie sekančios savaitės, sumažinimui mokesčiai už viršvalaikį.

Mokinius galima samdyti už mažesnę nustatytą minimumo algą. "Mokiny" yra toks asmuo, kuris turi nemažiau 16 metų amžiaus ir kuris turi prašytą mokinio sutikimą, kuris užgirtas tinkamų valstijos autoritetų arba Federal Committee on Apprenticeship, ir kuris aprūpina nemažiau 4,000 valandų darbo ir nemažiau 144 valandų į metus pamokinimui.

Svarbiausios grupės darbininkų, kurie yra paliausoti nuo algų ir valandų aprūpinimų, yra tie, kurie dirba prie agrikultūros, sodininkystės reikmenų ir pienujų produktų ir kur samdoma nedaugiau 7 darbininkų.

Minimumo amžiaus metai yra 16 visuose užsiėmimuose. Paliausotimui padaryti vaikiams ten, kur jie dirba tėvams ne kasyklose ir ne išdirbimo įstaigose. Užsiėmimuose, kurie yra pavojingi sveikatai arba saugumui — amžiaus minimumo metai yra 18. Darbdaviai raginami reikalauti sertifikatus iš nepilnametėjų, kurie yra 16 ar 17 metų amžiaus. FLIS.

Telefonas — geras žmogaus tarnas

Prieš rašant šį straipsnį, atlikome svarbų reikalą su tulu asmeniu, gyvenančiu Chicagoje. Po to turėjome reikalą į kitą miestą. Tai atlikus reikėjo sužinoti apie svarbius įvykius anojė pusėje mūsų didmiesčio. O jau pradėjus rašyti, kalbėjomės su vienu tarnautoju, kuris randasi mūsų įstaigos kitame kambary. Pašaukėme telefoną į Chicago, į kitą miestą, į aną pusę mūsų didmiesčio, į kitą kambarį mūsų įstaigos ir pasikalbėjome. Pasikalbėjome telefonu ir atlikome tuos visus reikalus tik per pusvalandį laiko. Tai yra atlikome greit ir be didelio rūpesčio. Užteko ant vietos sėdint pasukioti prie telefono klausučių pritaistytus numerius arba paprašyti telefonistės sujungti su tolimesniais miestais ir viskas buvo atlikta. Be telefono būtų emę kur kas ilgiau ir nemaža vargo būtų buvę tuos reikalus atlikti. Jei ne telefonas, tai nebutų buvę progos ir žodžiu pasikalbėti.

Telefonas — nepaprastai brangus žmogaus tarnas. Šian dien mes turime daug ir visokių susijungimo priemonių, bet telefonas yra geriausia susijungimo priemonė.

Telefoną išrado amerikietis Bell 54 metai atgal. Išsyk telefonas plėtėsi lėtai. Nuo jo išradimo iki 1904 metų visame pasauly buvo dar tik apie 4,000,000 telefonų. Nuo 1904 metų telefonas plėtėsi greitai suoliu — po apie 1,000,000 kasmet. O netrukus ir po daugiau. Tik laike depresijos 1931—33 metais telefonų skaičius neaugo. Bet pradžioje 1937 metų visame pasauly jau buvo apie 37,098,084 telefonai. O bėgy turį Suv. Valstijų skaičius paaugo net 2,146,985. Sulig American Telephone and Telegraph kompanijos speliojimo, 1939 metų pabaigoje bus nemažiau 41,000,000 telefonų visame pasauly.

O sulig minimos kompanijos surinktų žinių, 1938 metų pabaigoje visame pasauly buvo virš 2 milijonai žmonių ir tie žmonės turėjo 39,245,069 telefonus. Suvenytose Valstijose yra tik apie viena septyniolikta dalis viso pasaulio gyventojų, bet šiame krašte randasi pusė viso pasaulio telefonų. Sausio 1 d., 1938 m., Suv. Valstijos turėjo 19,453,401 telefoną, ir kiekvienam šimtui gyventojų atateko po 13 telefonų. Naujoji Zelandija yra sekama po Suv. Valstijų, kur kiekvienam šimtui gyventojų atateko daugiau, negu 12 telefonų. Po to seka Danija ir Švedija, kurios turi po apie 12 telefonų del kožno šimto gyventojų.

Kaipo šalis, po Suv. Valstijų daugiausia telefonų turi Vokietija, kur aukščiausi minimumo laiku buvo 3,623,697 telefonai, bet kožnam šimtui gyventojų atateko tik apie 5 telefonų. Anglijoje, įėjus šiaurinę Airiją, buvo 3,029,456 telefonai ir kiekvienam šimtui gyventojų išpuolė kiek daugiau, negu 6 telefonai. Po to seka Francija su 1,552,618 telefonų ir kiekvienam šimtui gyventojų atateko tik apie 3 telefonai. Kanadoje buvo 1,322,794, o Japonijoje — 1,304,693 telefonai ir Kanados šimtui gyventojų atateko bemaž 12 telefonų, o Japonijos tik po apie 2.

Išskyrus Suv. Valstijas, tik aukščiausi minimos 5 valstybės turi daugiau, negu po milijoną telefonų. Apie 60% viso pasaulio telefonų valdo privatės kompanijos, apie 40% — pačios valstybės. Jei sulig gyventojų skaičiaus kitos valstybės norėtų turėti tiek telefonų, kiek jų turi Suv. Valstijos, tai visame pasauly turėtų būti įsteigta dar apie 300 milijonų telefonų, arba apie 15 sykių daugiau, negu dabar yra.

Sulig miestų, New Yorkas turi daugiausia telefonų, nes

sausio 1 d., 1938 m., čia buvo net 1,623,117 telefonų. Kadangi New Yorke tuo laiku gyveno 7,284,000 žmonių, tai kiekvienam šimtui gyventojų išpuolė po 22 telefonus. Tai yra New Yorkas turi daugiau telefonų, negu Francija ir tris sykius daugiau, negu visa Azija, kur gyvena pusė viso pasaulio žmonių.

Sulig gyventojų proporcijos, San Francisco, Cal., ir Washington, D. C., turi daugiausia telefonų, nes tuose miestuose kiekvienam šimtui gyventojų atatenka net po 36 telefonus.

Suv. Valstijose kaimuose kas dešimtis žmonių turi telefoną. Francijos, Vokietijos ir Anglijos kaimuose tik kas 22 iki 45 žmonių turi vieną telefoną.

Šiandien pasaulis kalbasi per telefoną. Tam pasikalbėjimui yra išteista apie 168 milijonai mylių telefonų vielų. Tomis vielomis būtų galima pasiekti mėnulį ir atgal sugrįžti net 350 sykių. Arba del kiekvieno žmogaus pasauly išpuola po apie 400 pėdų telefonų vielų. Apie 54% tų vielų randasi Suv. Valstijose.

Per 1937 metus Suv. Valstijose padaryta 28 milijonai telefonų pasikalbėjimų. Tai yra po 900 pasikalbėjimų kas sekunda, arba po 220 pasikalbėjimų del kožno mažo ir didelio šio krašto gyventojų. Kitoje pasaulio dalyse per metus atateko tik apie 15 pasikalbėjimų del kiekvieno žmogaus.

Suv. Valstijose telefonu galima pasiekti kur kas daugiau, negu bent kuriame kitame krašte. Iš Suv. Valstijų telefonu galima pasikalbėti su kiekvienu didesniu pasaulio centru.

Šiandien telefono rolė žmonių gyvenime yra neapsakomai svarbi ir romantiška. Telefono patogumai dideli, nors jis kainuoja neperbrangiau. Suv. Valstijų gyventojai telefonu naudojausi daugiausiai. Nekalbant kadir apie mažus biznierių, veik kiekviena Suv. Valstijų inteligentiška šeima turi telefoną. Tų šeimynų nariai pasikalba telefonu su savo draugais, giminėmis ir atlieka daugy skubių ir svarbių reikalų. Dabar jau daugelis šeimyninkų net reikmenis iš krautuvių nusiperka telefonu. Jei ne telefonas, dabar žmonės jau būtų sunku gyventi. Jei kas nors staidgiai iš žmonių atimtų telefoną — mūsų gyvenimas atsiderėtų dideliame chaose.

Ivairios informacijos

Mėlyni ir geltoni bedarbės čekiai

Klausimas: Gavau bedarbės pašalpą už 9 savaites, bet sulaukiau 10 čekių. Pirmutiniai 9 čekiai buvo geltoni, o paskutinis mėlynas ir ant jo buvo pažymėta "last check" (paskutinis čekis). Ar turiu šį čekį sugrąžinti New York Division of Unemployment Insurance?

Atsakymas: Ne. Po tolimesnio išskaičiavimo kartais pasirodo, kad žmogui priklausoma dar daugiau gauti sulig maksimumu 16 savaičių pašalpos metu. Gavimas mėlyno čekio su pažymėjimu "paskutinis čekis", vieton reguliariškų geltonų čekių, reiškia, kad pašalpa jau išsibaigė.

Dvi socialės apdraudos kortelės

Klausimas: Prieitą metų gavau socialės apdraudos kortelę ant kurios užrašyta vardas "Joe Brill". O mano tikras vardas yra John Brillow. Už kiek laiko gavau kitą kortelę savo tikruoju vardu. Dirbau dirbtuvėje, kur mane vadina "Brill" ir aš vartojau pirmąją kortelę. Ar aš peržengiu bent kokį įstatymą? Beje, aš

dar nesu šios šalies piliečiu. Atsakymas: Tamsta jokio įstatymo neperžengėte. Bet turėjimas dviejų kortelių ves prie nesusipratimų ir galimas daiktas netvarkos. Pasirinkite vieną vardą, kurį naudosite kuomet tapsite piliečiu. Po to nuneškite abi korteles į Social Security ofisą, kur jie suves į vieną jūsų dabar esamas dvi sąskaitas. Yra labai svarbu ant vienos kortelės užrašyti jūsų visus uždirbtus pinigus, kad tuo įsteigus jūsų bedarbės apdraudos teises, kada prašysite bedarbės apdraudos.

sigyvenimui. Mano tėvas čia jau ilgai gyvena prieš karą. Jis buvo jureivis ir jo laivui atplaukus į New Yorką, jis laivą apleido ir nuo to laiko čia gyvena. Dabar aš turio jau 21 metus amžiaus. Ar aš galiu tapti Suv. Valstijų piliečiu?

Atsakymas: Jeigu tamstos įvažiavimas liepos mėn., 1924 m., buvo legaliskas, tai be jokios abejonės prašykite Suv. Valstijų pilietybės. Kad jūsų tėvas čia nelegaliai gyvena ir kad jis yra ateivis — nieko bendro neturi su jūsų reikalais.

Sunus legaliskai įleistas, o tėvas be išsėžaminavimo

Klausimas: Atvykau į šią šalį liepos mėnesį, 1924 metais. Su manim atvyko ir motina ir abu buvome legaliskai įleisti nuolatiniams čia ap-

Ar atlikote savo SLA pareigą?

Štai jums proga

"Naujoji Gadinė" — Vienas Doleris Metams

DEVYNI METAI kaip leidžiama populerus savaitraštis "Naujoji Gadinė". Dabar nutarta leisti du kartus į savaitę. Tuo tikslu mūsų bendrovės direktija paskelbia vąjį ir tikisi gauti 1,000 naujų skaitytojų. "NAUJOSIOS GADYNĖS" reguliari kaina 2 doleriai metams. Bet dabar, ruošiantis prie du kart savaitinio laikraščio, naujienų skaitytojams toji kaina ant pusės nukartama — už vieną dolerį metams.

VIENAS DOLERIS metams už savaitinį aštuonių puslapių laikraštį — pirmas tos rusies bandymas Amerikos lietuvių spaudos istorijoje.

NAUDOKITĖS tuo mūsų pasiulytu šiandien ir rytoj: nelaukit ir neatidėliokit, nes terminas gauti "Naująją Gadinę" už vieną dolerį metams yra trumpas ir nebus prailgintas.

PRIEŠINGAI, mūsų bendrovės direktija rezervuoja teisę savo pasiulymą atšaukti, kaip greitai ji mąys reikalą taiti daryti.

RASYDAMI MUMS kartu įdėkite vieną dolerį — jūs gausit populerų 8 puslapių laikraštį. Adresuokite taip:

NAUJOJI GADYNĖ
220 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS VIENYBĖ

SVARBUS ĮVYKIAI DABAR KASDIEN ISTINKA.

VIENYBĖ skaitydami, greičiausiai ir kasdien sutinsite svarbiausius įvykius po visą pasaulį.

VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, kelti aikštėn ir gine tautinius lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.

VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapį anglų kalba ir Moterų Pasaulį.

VIENYBĖS dienraštis metams siuntinėjamas už \$5.00. Metinę prenumeratą išsyk sumokėję dienraščio čenėjai gauna dovaną — gerų knygų.

VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti.

VIENYBĖ turi turtingą knygyną. Reikalaukite katalogų.

VIENYBĖ užlaiko didelę spaustuve. Spausdina laikraščius, žurnalus, reikalingas konterams knygas ir blankas, tiketus, skelbimus, orderių knygetes ir atsakominais atlieka visus kitus spaudos darbus. Visais reikalais kreipkitės:

VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BURA. Paruooda laivakortes visų keliavimo linijų geriausių ir greičiausių laivų į Klaipėdą ir kitus uostus. Išspausdina dokumentus ir išsengia keleivius į visas pasaulio šalis. Pagelbsti surasti seniau atvykusių laivų vardus ir datas. Suraso įvairius dokumentus, notarinius įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktais. Daro nuorašus ir vertimus lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis. Persiunčia pinigus ir kitus siuntinius.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Šimtai Kontestantų

VISOSE LIETUVIŲ KOLONIJOSE UŽRASINĖS

NAUJIENAS

25 Metų Jubiliejinis

KONTESTAS

PRASIDĖJO SAUSIO 2, 1939.

PAREMKIT SAVO Miesto KONTESTANTĄ ARBA UZZIRASYKIT TIESIOG PER

"NAUJIENAS"

1739 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

Metams Suv. Valstijose \$5.00

Prisiqsim Susipažinimo kopiją NEMOKAMAI.

